Protokół z 52. sesji
Rady Miasta Torunia
z 21 czerwca 2018 roku

52. sesja Rady Miasta Torunia odbyła 21 czerwca 2018 roku w sali nr 33 im. Mikołaja Kopernika Urzędu Miasta Torunia.

I. Otwarcie sesji.

p. M. Czyżniewski – otworzył 52. sesję Rady Miasta Torunia. Powitał prezydenta z zastępcami, sekretarza miasta, skarbnika, dyrektorów wydziałów i radnych.

II. Przyjęcie protokołu z 51. sesji: protokół przyjęto bez uwag.

III. Informacje Przewodniczącego Rady:

p. M. Czyżniewski – poinformował, że:

1. Prezydent Miasta Torunia przekazał Radzie Miasta Torunia:

- sprawozdanie z realizacji uchwał podjętych na sesjach Rady Miasta Torunia w I kwartale 2018 roku;

- sprawozdanie z realizacji Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2017 roku;

- informację o przebiegu wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku 2017,

2. Ponadto do Biura Rady Miasta wpłynęły następujące dokumenty:

- trzy raporty o sytuacji ekonomiczno-finansowej: Specjalistycznego Szpitala Miejskiego im. M. Kopernika w Toruniu, Miejskiej Przychodni Specjalistycznej w Toruniu oraz Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego im. bł. ks. Jerzego Popiełuszki w Toruniu;

- sprawozdanie z realizacji Strategii rozwoju turystyki dla miasta Torunia za 2017 rok.

Wszystkie wymienione dokumenty radni otrzymali drogą elektroniczną.

3. Poprosił radnych o wpisywanie się do harmonogramu dyżurów radnych zaplanowanych do końca VII kadencji Rady.

4. Poprosił radnych o podpisanie klauzul informacyjnych pod ankietami radnych w związku z wejściem w życie 25 maja br. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych (czyli ogólnego rozporządzenia o ochronie danych tzw. RODO).

IV. Informacje Prezydenta Miasta:

p. M. Zaleski – zgodnie z § 27 ust. 5 statutu Gminy Miasta Toruń przedstawił informacje dotyczące zdarzeń ważnych dla miasta, które miały miejsce od ostatniego posiedzenia rady miasta:

ŚWIĘTA, UROCZYSTOŚCI

25 maja br. obchodziliśmy (przypadający 18 maja) Dzień Muzealnika.

26 maja br. uczciliśmy 150. rocznicę urodzin Ottona Steinborna.

31 maja br. uroczystość Bożego Ciała

Msza św. w Katedrze śś. Janów i procesja ulicami Starówki do Rynku Nowomiejskiego.

4 czerwca br. uczciliśmy w 58. rocznicę śmierci generała Józefa Hallera.

9 czerwca br. na Skwerze im. Oficerskiej Szkoły Marynarki Wojennej - miejska inauguracja obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości.

20 czerwca br. w CK Dwór Artusa uroczystość wręczenia Nagród Prezydent Miasta Torunia za 2017 rok

JUBILEUSZE

- 8 czerwca br. jubileusz 20. lecia świętował Zespół Taneczny Mix, który działa w Szkole Podstawowej nr 10,

- 9 czerwca br. jubileusz 40. lecia obchodziła Niebieska 28. Toruńska Drużyna Harcerzy Watra,

- 17 czerwca br. jubileusz 120.lecia obchodziło Towarzystwo Śpiewacze "Lutnia",

- 18 czerwca br. jubileusz 50-lecia obchodził Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK.

WYDARZENIA

Wydarzenia kulturalne (wybrane):

- 19 maja br. I Toruńska Noc Muzealna,

- 19 maja br. 10. Święto ulicy Szerokiej i Królowej Jadwigi,

- 19 maja br. koncert inaugurujący 33. Świętojański Festiwal Organowy (festiwal trwa do 23 czerwca br.),

- 19-25 maja br. w Teatrze im. Wilama Horzycy 24. Międzynarodowy Festiwal Teatralny KONTAKT,

- 25 maja br. na Rynku Staromiejskim koncert z okazji Dnia Matki,

- 30 maja br. w CKK Jordanki koncert z okazji Dnia Samorządu,

- Dzień Dziecka,

- 3 czerwca br. w CK Dwór Artusa Koncert Chóru Stuligrosza Poznańskie Słowiki,

- 6-17 czerwca br. w CK Dwór Artusa 24. Toruński Festiwal Książki,

- 8-10 czerwca br. w Skansenie w Kaszczorku „Festiwal Drwęcy”,

- 12 czerwca br. w Muzeum Podróżników wernisaż wystawy „Przez lądy, morza, oceany… podróże Tony’ego Halika”, z udziałem Elżbiety Dzikowskiej,

- 15-16 czerwca br. w Arenie Toruń Toruński Festiwal dla Dzieci „Archipelag Zabawy”.

Wydarzenia sportowe i turystyczne (wybrane):

- 18 maja br. w Parku Miejskim przy Martwej Wiśle XII Toruński Bieg im. Jana Pawła II,

- 19 maja br. na stadionie miejskim przy ul. Bema 8. Toruńska Olimpiada Sportu Niepełnosprawnych,

- 19 maja br. na Rynku Nowomiejskim (start) Elegancka Rowerowa Masa Krytyczna,

- 26 maja br. 2. edycja "Toruń na Rowery” (przejazd spod kompleksu MOSiR na Skarpie, na Zamek Dybowski, zakończony piknikiem rowerowo-rekreacyjnym),

- 27 maja br. (Rynek Staromiejski – start zawodów) Mistrzostwa Polski dla Kobiet „Tour de Fitness 2018” ,

- 29 maja br. w Arenie Toruń wygrany przez toruńską drużynę mecz o brązowy medal w Energa Basket Lidze (Polski Cukier Toruń : Stelmet Zielona Góra),

- 9 czerwca br. na trasie Arena Toruń – Barbarka przejazd rowerzystów w ramach kampanii „Rowerowy Maj", zakończony piknikiem na Barbarce,

- 12 czerwca br. na Stadionie Miejskim Finał Toruńskiej Olimpiady Przedszkoli i Szkół 2017/2018,

- 16 czerwca br. na Bulwarze Filadelfijskim III Mistrzostwa Polski Służb Mundurowych w Wieloboju Siłowym,

- 16 czerwca br. (po meczu rozegranym na wyjeździe z Unią Solec Kujawski), klub piłkarski Elana Toruń zdobyła awans do II ligi.

Inne wydarzenia (wybrane):

konferencje, kongresy:

- 26-27 maja br. w CKK Jordanki i UMK XX Światowa Konferencja Gospodarcza Polonii,

imprezy targowe:

- od 8 czerwca br. (do 24 czerwca) na Rynku Staromiejskim Jarmark Katarzyński,

festyny, pikniki:

- 19 maja br. na osiedlu Rudak,

- 20 maja br. na osiedlu Bielawy

- 27 maja br. na osiedlu Stawki,

- 1 czerwca br. na osiedlu Kaszczorek,

- 2 czerwca br. na Bydgoskim Przedmieściu 24. Michayland,

- 3 czerwca br. na Błoniach Nadwiślańskich piknik rodzinny, finał akcji „Misja Wakacje",

- 9 czerwca br. na tzw. osiedlu JAR ,

- 10 czerwca br. na osiedlu Wrzosy,

- 17 czerwca br. na osiedlu Czerniewice

inne wydarzenia:

- 18-19 maja br. Juwenalia UMK,

- 29 maja br. w SP nr 24 podsumowanie akcji „Zbieramy makulaturę" (wręczenie nagród zwycięskim szkołom, klasom i uczniom),

- 16-17 czerwca br. na Rynku Staromiejskim - akcja zbierania podpisów pod petycją, skierowaną do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w sprawie utworzenia muzeum Baza „Zo".

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

W najnowszej edycji badania „Gmina na 5" 2017/2018, przeprowadzanego przez Szkołę Główną Handlową w Warszawie, Toruń otrzymał tytuł „Złotej Gminy na 5". Spośród 658 „Złotych gmin" zostało zauważonych pięć, wśród nich Toruń z najwyższą liczbą punktów.

Tytuł przyznawany jest jednostkom samorządu terytorialnego, które w ostatnich trzech badaniach uzyskały miano „Gminy na 5", Toruń został specjalnie wyróżniony, ponieważ otrzymał ten tytuł drugi raz z rzędu.

Gmina Miasta Toruń oraz Prezydent Miasta Torunia zostali wyróżnieni w rankingu „Perły Samorządu 2018”, opracowanym przez „Dziennik Gazetę Prawną”.

- Gmina Miasta Toruń uplasowała się na 7. miejscu wśród najlepszych gmin miejskich powyżej 100 tys. mieszkańców (zwycięzca w tej kategorii – Gdańsk),

- Prezydent Miasta Torunia zajął 4. miejsce w kategorii „Najlepszy włodarz” (wyżej zostali sklasyfikowani prezydenci: Gdańska, Poznania i Gdyni).

Toruń znalazł się wśród miast wyróżnionych w 22. edycji rankingu Złota Setka Pomorza i Kujaw. Zajęliśmy III miejsce wśród dużych miast w kategorii: najlepsza inicjatywa w zakresie wsparcia lokalnego rozwoju gospodarczego.

Toruński projekt „Zdrowie po 60-tce”, przygotowany przez Dzienny Dom Pomocy Społecznej, znalazł się wśród laureatów wybranych do realizacji, w ramach konkursu „Granty 2018” organizowanego przez Stowarzyszenie Zdrowych Miast Polskich.

KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

Budżet partycypacyjny 2019

Od 15 czerwca (do 25 czerwca br.) trwa głosowanie na zgłoszone projekty:

- za pośrednictwem strony internetowej (www.budzet.torun.pl),

- korespondencyjnie (poprzez przesłanie karty) na adres Urzędu Miasta Torunia,

- poprzez wrzucenie karty do urny w wyznaczonych 9 punktach do głosowania:

  * w 5 PIUM-ach („Centrum”, „Podgórz”, „Grudziądzka”, „Rubinkowo”, „Plaza”),

  * w Wydziale Spraw Administracyjnych,

  * w Wydziale Ewidencji i Rejestracji,

  * w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej,

  * w Wydziale Środowiska i Zieleni

INWESTYCJE

Rozbudowa DPS – u przy Szosie Chełmińskiej – końcowa faza, zakończenie lipiec br.

PM nr 8 – zakończenie sierpień br.

PM nr 17 – końcowa faza, zakończenie latem br.

Budowa Przedszkola Miejskiego na Jarze – zakończenie sierpień, wrzesień. Obiekt będzie udostępniony dzieciom od początku listopada.

Budynek mieszkalny przy ul. Rolniczej – początek budowy, zaawansowanie kilkunastoprocentowe.

Prace rozbiórkowe przy Centrum Innowacyjnej Edukacji MiniKoperniki w sąsiedztwie CN Młyn Wiedzy.

Hala tenisowa na Szosie Chełmińskiej – zaawansowanie 2/3, gotowa do oddania na jesieni br.

Przebudowa i rozbudowa ul. Łódzkiej oraz Szosy Chełmińskiej – zaawansowanie ¾.

Pl. bpa Chrapka – zaawansowanie 20%.

Przebudowa ul. Turystycznej – zaawansowanie ponad 50%.

p. M. Zaleski – poinformował o wydarzeniach, które odbędą się do sesji 19.07.2018 r.

1. Na parkingu obok hali sportowo-widowiskowej przy ul. Bema, miłośnicy piłki nożnej w specjalnej strefie kibica mogą wspólnie oglądać mecze polskiej drużyny oraz mecze fazy pucharowej podczas mistrzostw świata w Rosji. Strefa kibica funkcjonuje w godz. 16:00-23:00 i jest wyposażona telebim o powierzchni ok. 30 m^2, jednorazowo może w niej przebywać nie więcej niż 999 osób, dla których zapewnione jest 700 miejsc siedzących.

2. Dziś, w pierwszym dniu lata Toruń, po raz dziesiąty, będzie rozbrzmiewał wszechobecną muzyką. Święto muzyki to wydarzenie organizowane na całym świecie. Występy muzyków w przestrzeni miejskiej rozpoczną się od godz. 12.00.

3. W dniach 22-24 czerwca na boisku Przy Skarpie odbywać się będzie Międzynarodowy Turniej Piłki Nożnej Chłopców w kat. junior młodszy z udziałem miast partnerskich Łucka i Czadcy, w ramach obchodów Dni Torunia. Będzie to już szesnasta edycja imprezy. Wręczenie nagród nastąpi 24 czerwca o godzinie 15.30.

4. W piątek 22 czerwca o godzinie 11.00 na Rynku Staromiejskim tradycyjnie rok szkolny zakończy najlepsza klasa w Toruniu – wręczenie świadectw i upominków za osiągnięte wyniki w nauce,

o godz. 14.00 nastąpi uroczyste otwarcie Domu Mikołaja Kopernika (na zewnątrz - ul. Kopernika 15/17),

od godz.14.00 do godz. 18.00 na nowym kompleksie basenów letnich przy ul. Bydgoskiej trwać będzie impreza w stylu hawajskim. Oficjalne otwarcie basenów o godz. 16.00,

o godz. 17.00 w przestrzeni Rynku Staromiejskiego po raz drugi w Toruniu gościć będziemy zawodników startujących w konkursie chodzenia po linie – Slackline Games. Finał zawodów i wręczenie nagród około godz. 18.15,

o godz. 19.00 godz. w sali koncertowej CKK Jordanki inauguracja 22. Międzynarodowego Festiwalu „Nova Muzyka i Architektura, Koncert Prezydencki „Zmartwychwstanie – Siostrzana symfonia nadziei" w 40. rocznicę nawiązania współpracy Torunia i Getyngi, wystąpią połączone orkiestry obu miast oraz chóry z Getyngi.

5. W sobotę 23 czerwca o godz.10.00 nastąpi wielkie otwarcie Domu Mikołaja Kopernika dla zwiedzających, po gruntownej rewitalizacji. Wejście do Domu Mikołaja Kopernika odbywać się będzie w turach, w grupach maksymalnie 30 osobowych, co 20 minut, od godziny 10:20. Bilety wstępu do nabycia (w cenie 10 złotych, na konkretną godzinę),

o godz. 19.00 w Katedrze ŚŚ. Janów odbędzie się finałowy koncert 33. edycji Świętojańskiego Festiwalu Organowego,

o godz. 20.00 Piernikowa Aleja Gwiazd, odsłonięcie Katarzynek (Filip Wolak oraz Jarosław Józefowicz), koncert Dixie Brotherhood,

o godz. 20.45 Koncert Prezydencki w ramach cyklu Koncertów pod Gwiazdami na scenie na Rynku Staromiejskim wystąpi Piotr Bukartyk z zespołem. Wstęp wolny,

także w sobotę odbędzie się II Toruńska Noc Muzealna, udostępnione będą wszystkie obiekty Muzeum Okręgowego,

o godz. 22.00 – w Ruinach Zamku Krzyżackiego spektakl fire show – „Ognista Kupalnocka na Zamku Krzyżackim".

6. Turniej Bella Cup 2018 rozpocznie się w niedzielę, 24 czerwca, na kortach Przy Skarpie, dwudniowym turniejem eliminacyjnym, z którego osiem zawodniczek awansuje do turnieju

głównego gry singlowej. Rozgrywki w turnieju głównym dla 32 tenisistek, rozpoczną się we wtorek, 26 czerwca, a zakończą wielkim finałem w niedzielę, 1 lipca.

7. W niedzielę 24 czerwca w godz. 11.00-17.00 w Muzeum Etnograficznym w Toruniu odbędzie się „Święto seniora – Senioriada" w ramach którego zostanie zorganizowany festyn integracyjny dla seniorów z bogatą ofertą rekreacyjno-kulturalną oraz możliwością wykonania badań diagnostycznych. Festyn organizowany jest ze środków budżetu partycypacyjnego.

od godz. 10.30 na torze kartingowym przy Motoarenie trwać będą zmagania w Kartingowym Pucharze Polski,

w godz. 11.00-15.00 na Rynku Nowomiejskim odbywać się będzie Jarmark Śniadaniowy - cykliczne wydarzenieo charakterze integrującym społeczność lokalną, realizowane w ramach konkursów dotacyjnych,

o godz. 12.00 na Orliku przy ul. Waczyńskiego startuje 15 Ogólnopolski Turniej o Memoriał Szczepana Waczyńskiego w koszykówce,

o godzinie 12.30 w Katedrze ŚŚ. Janów rozpocznie się msza święta w intencji miasta,

o godz. 14.00 w Muzeum Okręgowym, na dziedzińcu Ratusza Staromiejskiego zaprezentowana zostanie wystawa pt. „Toruń – Getynga. 40 lat partnerstwa",

w godz. 15.00-16.00 starują wyścigi regat ósemek wioślarskich o Puchar Prezydenta Miasta, wręczenie nagród o godz. 16.30 na scenie na Błoniach Nadwiślańskich,

od godz. 15.00 piknik rodzinny na Błoniach Nadwiślańskich, konkursy, zabawy, stoiska gastronomiczne, urodzinowy tort dla mieszkańców, a około 18.30 koncert Eweliny Lisowskiej, zaś o godzinie 20.00 wspólne kibicowanie polskim piłkarzom w zmaganiach z drużyną Kolumbii,

w godz. 15.00-18.00 w Centrum Kultury „Zamek Krzyżacki" odbędzie się Zamkowy Festyn Integracyjny,

o godz. 17.30 na Rynku Staromiejskim uroczystość Intronizacji Króla Kurkowego i wręczenie nagród uczestnikom świętojańskiego strzelania,

8. Od poniedziałku 25 czerwca do końca sierpnia realizowana będzie kampania „Lato w Toruniu bez nudy" skierowana do dzieci i młodzieży przebywającej w wakacje w Toruniu. W ramach przedsięwzięcia dzieci i młodzież będą mogły skorzystać m.in. z zajęć na Orlikach, w Piernikowym Miasteczku, z basenów oraz seansów filmowych. Wstępy za okazaniem legitymacji szkolnej.

9. W środę 27 czerwca o godz. 20.30 w kościele pw. Wniebowzięcia NMP rozpocznie się 6 Międzynarodowy Festiwal i Konkurs Chóralny „Per Musicam Ad Astra". Rozstrzygnięcie konkursu i wręczenie nagród nastąpi 30 czerwca o godz. 18.00 w Sali Wielkiej Dworu Artusa.

10. W piątek 29 czerwca o godz. 15:00 na Bulwarze Filadelfijskim nastąpi otwarcie 3 Mistrzostw Polski w Wieloboju Siłowym. Impreza adresowana jest do przedstawicieli służb mundurowych z całej Polski.

11. W sobotę 30 czerwca o godz. 11.00 - rozpoczęcie cyklu wakacyjnych animacji dla dzieci na Placu Podominikańskim. Animacje będą odbywały się w kolejne wakacyjne soboty w godz. od 11.00 do 14.00. Będzie to również okazja do zaprezentowania i otwarcia przestrzeni Placu Podominikańskiego, który zyskał nowe oblicze dzięki dofinansowania z Programu Toruńska Starówka,

o godz. 21.00 na rynku staromiejskim w ramach Festiwalu Teatrów Ulicznych – spektakl Telephone Love Party Fundacji CircArt.

12. W niedzielę 1 lipca o godzinie 12.00 w Sanktuarium bł. S.W. Frelichowskiego zostanie odprawiona msza święta w intencji zmarłej Barbary Wachowicz-Napiórkowskiej – uhonorowanej przez PMT w 2015 roku medalem Thorunium,

o godz. 17.00 w 10 rundzie PGE Ekstraligi Get Well Toruń podejmować będzie drużynę Falubaz Zielona Góra.

13. W poniedziałek 2 lipca o godzinie 18.00 w Teatrze Baj Pomorski nastąpi uroczystość wręczenia stypendiów Miasta Torunia w dziedzinie kultury na II półrocze 2018 roku.

14. We wtorek 3 lipca na Rynku Staromiejskim oraz w Amfiteatrze Muzeum Etnograficznego rozpocznie się turniej finałowy Międzynarodowej Ligi Piłki Nożnej Osób Niepełnosprawnych SeniCup. Zawody z udziałem 210 zawodników niepełnosprawnych intelektualnie z Polski i z zagranicy odbędą się w dniach 4-5 lipca w ośrodku MOSiR.

15. W czwartek 5 lipca o godz. 17.00 Centrum Kultury „Dwór Artusa" odbędzie się wernisaż wystawy malarstwa Małgorzaty Iwanowskiej – Ludwińskiej,

o godz. 18:00 na Motoarenie rozpoczną się Mistrzostwa Świata Juniorów na żużlu w klasie 250 cc. W zawodach wezmą udział zawodnicy w wieku od 13 do 16 lat z takich krajów jak: Polska, Niemcy, Czechy, Australia, Rosja. Wstęp bezpłatny.

Także 5 lipca udostępniona zostanie nowa czasowa wystawa „Beyond The Lab" na parkingu przed budynkiem Centrum Nowoczesności „Młyn Wiedzy".

16. W piątek 6 lipca o godz. 17.30 rozpocznie się Festiwal Celtycki Gotyk (wystąpią zespoły muzyczne i taneczne), miejsce: scena na barce przy Bulwarze Filadelfijskim,

17. W sobotę 7 lipca odbędzie się wizyta szefów misji dyplomatycznych. Zaplanowano wizytę w Interdyscyplinarnym Centrum Nowoczesnych Technologii UMK, wizytę w Toruńskich Piwnicach Win, spacer po mieście, wspólne zdjęcie przy Koperniku, zwiedzanie Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy. W Toruniu poprzednia wizyta Korpusu Dyplomatycznego miała miejsce w 2013 roku,

w godz. 12.00-19.00 odbywać się będzie Pchli Targ na Rynku Nowomiejskim.

18. W środę 11 lipca o godz. 14:00 na stadionie Miejskim rozpocznie się bieg o puchar Prezydenta Miasta w ramach 35 Międzynarodowych Mistrzostw Polski w Sporcie Pożarniczym.

19. W dniach 13-14 lipca na Scenie Letniej CKK Jordanki odbywać się będzie 15 edycja Song of Songs – Festiwalu muzyki chrześcijańskiej. Jest to święto muzyki różnych wyznań. Wstęp na imprezę jest bezpłatny.

20. W sobotę 14 lipca w godz. 14.00-16.00 - pierwszy z cyklu happeningów pod nazwą „Cyrkowe place zabaw" na Rynku Staromiejskim, skierowanych do najmłodszych mieszkańców toruńskiej starówki, realizowane w ramach konkursów dotacyjnych,

tego samego dnia w ramach Festiwalu Teatrów Ulicznych – spektakl CafeEurOpa – Ondadurto (Włochy). Spektakl zostanie powtórzony w niedzielę 15 lipca.

21. W czwartek 19 lipca o godzinie 19:00 w CKK Jordanki rozpocznie się 10 edycja Festiwalu Piosenki i Ballady Filmowej, który potrwa do 21 lipca. Podczas inauguracji wystąpi warszawski Teatr Rampa, który zaprezentuje musical „Jesus Christ Superstar" Andrew Lloyda Webbera.

Do 30 czerwca radni RMT otrzymają do odebrania w Biurze Rady Miasta dwie publikacje przygotowane przez Urząd Miasta Torunia:

1) Leksykon współczesnego miasta - efekt współpracy pomiędzy Urzędem Miasta Torunia a Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu. Leksykon jest autorską próbą zestawienia i opisania haseł, które najbardziej trafnie korespondują z pojęciem nowoczesnego miasta. Lista terminów włączonych do opracowania wyłoniła się w toku długich dyskusji, i choć nie wyczerpuje ona wszystkich zagadnień, daje przegląd wielu istotnych wątków, obejmujących różnorodną problematykę od architektury, poprzez urbanistykę, bioekologię do inteligentnych rozwiązań stosowanych w miastach.

2) Broszurę podsumowującą międzynarodową konferencję, zorganizowaną w ramach projektu Hop! Hearts Open People, finansowanego z programu Europa dla Obywateli. Broszura skupia się na planie utworzenia w Toruniu miejskiego wolontariatu i została przygotowana przez Biuro Toruńskiego Centrum Miasta we współpracy z Wydziałem Komunikacji Społecznej i Informacji w oparciu o wyniki pracy grup warsztatowych uczestników konferencji, która odbyła się 11 i 12 kwietnia w Toruniu.

Od 2 lipca 2018 r. rozpoczniemy konsultacje projektu Gminnego Programu Rewitalizacji pn. Program Rewitalizacji Torunia do roku 2023. Zbieranie uwag będzie trwało do 2 sierpnia 2018r.

W ramach konsultacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji zaplanowano następujące formy konsultacji społecznych:

1. Otwarte spotkanie informacyjne:

Termin: 5 lipca 2018 r.

Miejsce: Centrum Dialogu im. Jana Pawła II, pl. bł. Stefana W. Frelichowskiego 1, w Toruniu,

godzina: 17.30 - 19.00.

2. Zbieranie uwag ustnych:

Termin: 6 lipca 2018 r.

Miejsce: Biuro Rewitalizacji Urzędu Miasta Torunia, ul. Podmurna 2/2a, w Toruniu.

Godzina: 7.30 – 18.00.

3. Zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, na formularzach konsultacyjnych zamieszczonych na stronie podmiotowej Urzędu Miasta Torunia:

- Projekt Programu wraz z formularzem konsultacyjnym będzie dostępny na stronach: www.bip.torun.pl (w zakładce „Ogłoszenia Prezydenta"), www.torun.pl, www.rewitalizacja.torun.pl, www.konsultacje.torun.pl, www.orbitorun.pl .

- Wersja papierowa projektu Programu wraz z formularzem konsultacyjnym będzie dostępna w siedzibie Biura Rewitalizacji Urzędu Miasta Torunia, ul. Podmurna 2/2a w godzinach pracy Biura tj. 7.30-15.30 (od poniedziałku do piątku).

- Uwagi zbierane będą również w Punktach Informacyjnych Urzędu Miasta Torunia.

- Opinie i uwagi do projektu dokumentu można także kierować drogą korespondencyjną na adres: Urząd Miasta Torunia, Biuro Rewitalizacji, ul. Podmurna 2/2a, oraz drogą mailową na adres Biura Rewitalizacji (br@um.torun.pl).

V. Przyjęcie porządku obrad: bez zmian.

VI. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ulic: Grudziądzkiej, Stalowej, Batorego i Polnej w Toruniu – DRUK NR 1089.

p. A. Stasiak – przedstawiła projekt uchwały.

Opinie:

KRSMiGP – zał. nr 1.

Pytania:

p. S. Kowalska – przypomniała, że przy okazji budowy drogi na osiedlu Pod Dębową Górą była mowa o zielonym korytarzu, ciągu pieszo – rowerowym. Czy będzie on kontynuowany w stronę cmentarza i Jaru ?

p. A. Stasiak – odpowiedziała, że pewnie nie, bo korytarz zielony, który łączy się ze ścieżką rowerową, będzie prowadził do ul. Polnej, a ul. Polna jako droga rokadowa rozprowadzająca ruch pomiędzy fortami w mieście jest punktem docelowym. Tam nie będzie przejścia przez tory kolejowe i nie ma zasadności ciągnięcia go do ul. Stalowej. Wskazała, że bardziej taką funkcję pełni ul. Grudziądzka i nowo projektowana ścieżka lub ul. Mazowiecka, gdzie MZD projektuje nową drogę, poprzez przedłużenie ul. Celniczej do ul. Mazowieckiej.

Dyskusji nie było.

GŁOSOWANIE:

Uchwała według druku nr 1089. Wynik głosowania: 19 – 0 – 0. Uchwała została podjęta (uchwała nr 873/18).

VII. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rudak A" dla obszaru położonego w rejonie ulic Jana Skrzetuskiego i Pana Wołodyjowskiego w Toruniu - DRUK NR 1090.

p. A. Stasiak – przedstawiła projekt uchwały.

Opinie:

KRSMiGP – zał. nr 2.

Pytania:

p. W. Klabun – zapytał, dlaczego w porównaniu do poprzedniego planu jest wyłączona szkoła na ul. Rudackiej ?

p. A. Stasiak – odpowiedziała, że szkoła jest objęta planem, do którego rada miasta przystąpiła kilka lat temu. Szkoła jest włączona do planu na północ, ponieważ na szkole są linie zalewu wody 500 – leniej i obszary szkoły oraz tereny na północ podlegają ustawie prawo wodne. Plan został odłożony do czasu wydania odpowiednich rozporządzeń. Pozostały teren jest objęty planem i na tym fragmencie, który ma być przyjęty na sesji, uchwała nie ma niebezpieczeństwa powodzi.

Dyskusji nie było.

GŁOSOWANIE:

Uchwała według druku nr 1089. Wynik głosowania: 19 – 0 – 0. Uchwała została podjęta (uchwała nr 874/18).

p. P. Gulewski – poprosił o 20 min. przerwy w imieniu klubu radnych PO.

p. M. Czyżniewski – ogłosił przerwę.

Po przerwie.

VIII. Rozpatrzenie projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania, opłat za postój pojazdów samochodowych oraz opłat dodatkowych za nieuiszczenie opłat za postój pojazdów (…) - DRUK NR 1094 – I CZYTANIE.

p. M. Kowallek – przedstawił projekt uchwały.

I czytanie

Pytania:

p. Ł. Walkusz – zwrócił uwagę, że na mapie jest błąd, bo odcinek między al. Jana Pawła II a rondem Herberta nie nazywa się już ul. Mickiewicza, tylko al. NZS UMK.

p. M. Kowallek – podziękował za zwrócenie uwagi.

Dyskusji nie było.

p. M. Czyżniewski – skierował druk do II czytania.

IX. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku jej podziału – DRUK NR 1066 – I i II CZYTANIE.

p. W. Krawiec – przedstawił projekt uchwały.

Opinie:

KGKISiG – zał. nr 3.

I czytanie

Pytania:

p. J. Beszczyński – zapytał, czy opłata adiacencka obowiązuje, gdy gmina lub Skarb Państwa podłączą do działki wodę lub kanalizację ?

p. W. Krawiec – odpowiedział, że nie. Na opłatę, w związku z doprowadzeniem infrastruktury komunalnej, musi być oddzielna uchwała. Przypomniał, że była 2-3 krotna próba wywołania uchwały, ale wolą radnych została ona zaniechana.

p. J. Beszczyński – wskazał, że w internecie przy haśle opłata adiacencka jest napisane, że opłata taka może być naliczona, jeśli wartość nieruchomości wzrośnie na skutek jednego z trzech wymienionych zdarzeń: budowa urządzeń infrastruktury technicznej z udziałem Skarbu Państwa, jst. Czy jeśliby została gdzieś na działki podciągnięta kanalizacja i woda, to musiałaby być osobna uchwała dotycząca infrastruktury ?

p. W. Krawiec – potwierdził, że tak.

p. D. Zając – zapytała, czy stawka zerowa obejmuje także np. rodzinę, gdy ktoś przy podziale zyska nieruchomość ? Czy będzie też stawka 30% dla osób z pierwszej linii w rodzinie ?

p. W. Krawiec – odpowiedział, że opłata adiacencka ma charakter fakultatywny. Stawka zerowa zostanie pozostawiona do decyzji prezydenta, że w przypadku podziałów związanych ze znoszeniem współwłasności rodzin nie będzie naliczać się tej opłaty. Ona nie musi być obligatoryjnie naliczona, bo ustawodawca powiedział, że może być fakultatywnie naliczona.

p. K. Wojtasik – zapytał, czy w przypadku spadku wartości nieruchomości miasto zwraca różnicę ?

p. W. Krawiec – odpowiedział, że to jest obszar ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, tzw. art. 36, który mówi, że w przypadku uchwalenia planu, gdy dotychczasowa funkcja nie jest możliwa do realizacji, to właścicielowi nieruchomości przysługuje odszkodowanie za utratę wartości lub obowiązek wykupienia przez gminę nieruchomości. Wybór należy do właściciela nieruchomości.

p. K. Wojtasik – zapytał, co w sytuacji, gdy nie ma uchwalonego planu ?

p. W. Krawiec – odpowiedział, że nie ma wtedy problemu, bo nie ma zmienionej funkcji i roszczenia.

p. J. Beszczyński – wskazał, że w przypadku, gdy jest mpzp i działka 3 tys. m^2, to mogą kupić 3 osoby i znoszą współwłasność, są 3 działki i to jest obejście zapisów planów miejscowych. Czy miasto jest w stanie ustrzec się takiej sytuacji, bo to będzie obejście opłaty adiacenckiej ?

p. W. Krawiec – przyznał, że nie ma jak ustrzec się przed tym. W przypadku zniesienia współwłasności jest wyrok sądu, który mówi, że można naliczyć opłatę adiacencką.

Dyskusji nie było.

II czytanie

Pytań i dyskusji nie było.

GŁOSOWANIE:

Uchwała według druku nr 1066. Wynik głosowania: 21 – 0 – 1. Uchwała została podjęta (uchwała nr 875/18).

X. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie darowizny nieruchomości gruntowej położonej w Toruniu przy ul. Owsianej 59A, stanowiącej własność Gminy Miasta Toruń - DRUK NR 1095.

p. W. Krawiec – przedstawił projekt uchwały.

Opinie:

KGKISiG – zał. nr 4.

Pytań nie było.

Dyskusja:

p. M. Rzymyszkiewicz – poinformował, że na komisji głosował „za” projektem uchwały pod warunkiem, że będą spełnione postulaty okolicznych mieszkańców, tj. ogrodzenie cmentarza płotem betonowym, osłonięcie płotu nasadzeniami, uzgodnienie tych kwestii z mieszkańcami oraz bezwzględne przestrzeganie odległości 50 m, o których mowa w rozporządzeniu. To są warunki które można zrealizować, bo projekt budził emocje. Zaznaczył, że cel jest wspólny i takie tematy nie powinny wzbudzać niepotrzebnych emocji. Poprosił o potwierdzenie tych warunków oraz żeby warunek płotu i nasadzeń był wpisany do aktu notarialnego przy sporządzaniu darowizny.

p. W. Krawiec – potwierdził, że taki zapis znajdzie się w umowie darowizny, że będzie szczelny płot betonowy i nasadzenie pasa zieleni ochronnej.

GŁOSOWANIE:

Uchwała według druku nr 1095. Wynik głosowania: 21 – 1 – 0. Uchwała została podjęta (uchwała nr 876/18).

XI. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie sprzedaży lokalu mieszkalnego nr 7, stanowiącego własność Gminy Miasta Toruń położonego w budynku przy ul. Słowackiego 19 w Toruniu – DRUK NR 1085.

p. W. Krawiec – przedstawił projekt uchwały.

Opinie:

KGKISiG – zał. nr 5.

Pytań i dyskusji nie było.

GŁOSOWANIE:

Uchwała według druku nr 1085. Wynik głosowania: 21 – 0 – 0. Uchwała została podjęta (uchwała nr 877/18).

XII. Rozpatrzenie projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie sprzedaży lokalu mieszkalnego nr 12 położonego przy ul. Słowackiego 61 w Toruniu – DRUK NR 1087.

p. W. Krawiec – przedstawił projekt uchwały.

Opinie:

KGKISiG – zał. nr 6.

Pytań i dyskusji nie było.

GŁOSOWANIE:

Uchwała według druku nr 1087. Wynik głosowania: 21 – 0 – 0. Uchwała została podjęta (uchwała nr 878/18).

XIII. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie przystąpienia do realizacji projektu pn.: „Spełnimy Twoje zawodowe marzenia" – DRUK NR 1093.

p. A. Łukaszewska – przedstawiła projekt uchwały.

Opinie:

KOSiT – zał. nr 7.

Pytań i dyskusji nie było.

GŁOSOWANIE:

Uchwała według druku nr 1093. Wynik głosowania: 21 – 0 – 0. Uchwała została podjęta (uchwała nr 879/18).

XIV. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie zmiany statutu Miejskiej Przychodni Specjalistycznej Toruniu – DRUK NR 1091 – I i II CZYTANIE.

p. I. Miłoszewska – przedstawiła projekt uchwały.

Opinie:

KPSiZ oraz KiP – zał. nr 8.

I i II czytanie

Pytań i dyskusji nie było.

GŁOSOWANIE:

Uchwała według druku nr 1091. Wynik głosowania: 22 – 0 – 0. Uchwała została podjęta (uchwała nr 880/18).

XV. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie zmiany statutu Toruńskiego Centrum Świadczeń Rodzinie w Toruniu – DRUK NR 1088.

p. I. Miłoszewska – przedstawiła projekty uchwał.

Opinie:

KPSiZ oraz KiP – zał. nr 9.

Pytań i dyskusji nie było.

GŁOSOWANIE:

Uchwała według druku nr 1088. Wynik głosowania: 22 – 0 – 0. Uchwała została podjęta (uchwała nr 881/18).

XVI. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie przystąpienia do realizacji projektu pn.: „DZIAŁAJ LOKALNIE! - aktywizacja społeczności lokalnej na obszarach rewitalizowanych" – DRUK NR 1092.

p. J. Bochenek – przedstawił projekt uchwały.

Opinie:

KPSiZ oraz KiP – zał. nr 10.

Pytania:

p. J. Gołębiewski – zapytał, jakie to będą działania w ramach projektu ?

p. J. Bochenek – odpowiedział, że będą to działania skierowane do osób bezrobotnych związane z aktywizacją zawodową, tj. kursy, szkolenia zawodowe, działania szczególnie dla osób z 3 profilu czyli psychopedagogizujące pozwalające na nabycie kompetencji pozwalających wrócić na rynek pracy. Te osoby muszą przejść najpierw ścieżkę pomocy psychologicznej, umożliwiającej wykonywanie takich obowiązków. To będzie skierowanie też do prac społecznie użytecznych.
Druga sprawa to poradnictwo edukacyjne. Nie tylko chodzi o szkolenie zawodowe, ale będą to też działania o charakterze projektów socjalnych animujących środowisko lokalne. Np. na lewobrzeżu widać rozwój mieszkalnictwa i mamy do czynienia ze zbiorowością, a nie ze społecznością, czyli jest problem budowania więzi społecznych i te działania są też skierowane do tego, żeby próbować zbudować, odnowić lub pomóc mieszkańcom w uzyskaniu bliskości między sobą.
Wskazał, że wiele przedsięwzięć będzie rodziło się w działaniu. Chodzi o to, żeby też mieszkańcy powiedzieli o swoich potrzebach. Aktywność lokalna ma wynikać z potrzeb mieszkańców, a nie z mądrości pracowników instytucji.

Dyskusji nie było.

GŁOSOWANIE:

Uchwała według druku nr 1092. Wynik głosowania: 22 – 0 – 0. Uchwała została podjęta (uchwała nr 882/18).

XVII. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Torunia na lata 2018-2022" – DRUK NR 1057 – I CZYTANIE.

p. J. Swinarska – przedstawiła projekt uchwały.

p. A. Kozakiewicz – przedstawił prezentację.

I czytanie

Pytania:

p. M. Cichowicz – wskazał, że pojawiła się informacja, że na ul. Żwirki i Wigury zmniejszy się natężenia hałasu w związku z oddaniem kolejnego etapu trasy średnicowej od ul. Szosa Chełmińska do ul. Okrężnej. Zapytał, na jakiej podstawie można to oszacować ? Czy otrzymaliście Państwo jakieś materiały pokazujące prognozowane natężenie, ponieważ mapa prognozowanych natężeń jest niewiarygodna ? Jak można przyjąć program na podstawie danych, które nie są akceptowalne przez przemawiającego, a jednocześnie przekazywane innym wykonawcom ?
Poprosił o przekazanie mapy, na podstawie której były wykonywane analizy, czyli natężenie ruchu w mieście na 2016 r.

p. A. Kozakiewicz – odpowiedział, że do ul. Żwirki i Wigury nie odniesie się szczegółowo. Osoba, która zajmowała się bezpośrednio projektem, jest obecnie na pl. św. Piotra.
Poinformował, jakie problemy musi rozwiązać wykonawca. Np. w Gdańsku 5 lat temu było wykonane opracowanie na podstawie otrzymanych danych. Jeśli chodzi o hałas drogowy nastąpiło zupełne rozminięcie. Tam wzrosły natężenia i planowany efekt obwodnic okazał się niewystarczający. Trudno powiedzieć, co będzie w Toruniu za 5 lat.
Wskazał, że w celu uwiarygodnienia mapy zainstalowano 5 mierników hałasu w różnych punktach miasta na rok. Okazało się, że w tygodniu potrafiły być różnice rzędu 4 decybeli, jeśli chodzi o wskaźnik. Przypomniał, że dwukrotne zwiększenie natężenia ruchu daje przyrost o 3 decybele, czyli gdyby ekipa pomiarowa poszła na pomiar w danym miejscu na całą dobę, w zależności od dnia tygodnia (poniedziałek-piątek), to różnica jest olbrzymia. Zaznaczył, że każda prognoza jest obarczona błędem, a mapa akustyczna jest przybliżeniem klimatu akustycznego i można dyskutować, które dane należy przyjąć do wykonania mapy akustycznej, ale nigdy nie będzie wiadomo, czy to są dane odpowiadające sytuacji za jakiś czas.
Zasugerował nawiązanie współpracy z jakimś kołem naukowym na uniwersytecie, żeby poprosić, aby studenci robili roczne opracowania w różnych miejscach Torunia i wtedy to są dobre dane do modelowania.
Podał przykład Berlina, który robi mapę akustyczną wyłącznie dla ulic opomiarowanych, przy czym pomiary są publikowane na portalu miejskim. W Polsce tak nie jest. Wykonawca mapy akustycznej jest zobowiązany przez zlecającego do zrobienia mapy dla wszystkich dróg w mieście. Czasem stawia się warunek dotyczący natężenia przekraczającego 1 tys. pojazdów/doba, ale nie da się wykonać tych pomiarów na wszystkich drogach, bo koszt byłby ogromny.
Zapewnił, że ws. ul. Żwirki i Wigury odpowie na pytanie w późniejszym czasie.

p. J. Gołębiewski – zapytał o metodologię badań. Czy są jakieś stałe dane mnożone przez natężenie ruchu, a czujniki tylko wspomagają ?

p. A. Kozakiewicz – podkreślił, że wykonawca w zakresie metodyki ma małe możliwości odejścia o tego, co jest zapisane w dyrektywie i szczegółowych zapisach.
Dyrektywa dopuszcza i wskazuje kierunek wykonania modelu akustycznego dla miasta na podstawie pomiarów. Są programy certyfikowane przez UE, które mówią, że we właściwy sposób zostały konkretne normy zaimplementowane do programów. One dają zbliżone wyniki. Problemem są dane wyjściowe dla wykonawcy, bo wszyscy korzystają z tych samych modeli i norm, natomiast wykonawcy są w różnej sytuacji, jeśli chodzi o dane w zakresie struktury, jakości ruchu, natężeń dobowych, podziału na pory dnia. Dochodzą do tego parametry emisji pociągów, tramwajów itp.

p. J. Gołębiewski – zapytał, co jest parametrami wyjściowymi? Czy to jest pomiar natężenia ruchu czy dźwięku ?

p. A. Kozakiewicz – odpowiedział, że w hałasie drogowym podstawowymi danymi są natężenia ruchu na danym odcinku, struktura ruchu, tj. podział na pory dnia, dane dotyczące stanu technicznego jezdni. Wykonawca bierze normę i wiedząc, że np. 10% pojazdów ciężkich jeździ tą drogą wylicza moce akustyczne na 1 mb drogi i dalej z uwzględnieniem numerycznego modelu terenu, budynków, tłumienia gruntu ocenia rozprzestrzenianie się fali akustycznej.

p. J. Gołębiewski – zapytał, jak można zdefiniować, że na ul. Sienkiewicza, gdzie są budynki i tramwaje nie ma przekroczeń ? Czy jest tak, że tramwaj jeździ sporadycznie i mieści się hałas w normach?

p. A. Kozakiewicz – odpowiedział, że badania były wykonywane w pewnych przekrojach pomiarowych, gdzie określano parametry emisji pojazdów dla danego typu pojazdów. To było już robione w 2016 r. Po zastosowaniu tych parametrów emisji nie wyszły przekroczenia dopuszczalnych poziomów na budynkach. To jest uproszczony model. Zwrócił uwagę, że to jest założenie wartości w skali całego roku.

p. Ł. Walkusz – poinformował, że mieszkańcy zgłaszali wielokrotnie brak nasadzeń wzdłuż torów na ul. Sobieskiego i Chrobrego. Parę lat temu PKP wycięły roślinność. Zapytał, jak ta sprawa wygląda, bo są pieniądze i projekt ?

p. J. Swinarska – wyjaśniła, że tak jest, a nasadzenia będą wykonane w br. Projekt jest na dwie strony ulicy, a po jednej będą nasadzenia zieleni wysokiej, niskiej i bylin.

p. Ł. Walkusz – zapytał, czy jest już wykonawca ?

p. J. Swinarska – odpowiedziała, że nie. Termin sadzenia zieleni będzie jesienny. Wykonawca będzie wybrany, gdy będzie nadchodził termin realizacji zadania.

p. J. Gołębiewski – zapytał, jakie obszary wykazał wskaźnik przemysłowy ?

p. A. Kozakiewicz – odpowiedział, że z pamięci nie może odpowiedzieć, ale obszary zostały zidentyfikowane i jest pewna analiza, natomiast w zaleceniach końcowych jest droga administracyjna, która wiążę się ze szczegółowymi pomiarami wykonanymi przez WIOŚ i ewentualnymi działaniami przez tę instytucję. Program nie może narzucić, co ma konkretnie zrobić zakład.

p. M. Jakubaszek – zapytał o aproksymację i o jakie konkretne przykłady empiryczne i rozwiązania został oparty program ?

p. A. Kozakiewicz – odpowiedział, że wszystkie mapy akustyczne wykonywane w Polsce są oparte o te same przepisy i dyrektywę UE z wykorzystaniem 3 programów komputerowych. Aproksymacja jest identyczna we wszystkich przypadkach. Unia zrobiła to celowo, żeby móc porównywać mapy akustyczne wszystkich miast.

Dyskusja:

p. M. Cichowicz – poinformował, że uczestniczył w konsultacjach omawianego dokumentu, które odbywały się na przystani AZS – u. Uczestniczyło 4 mieszkańców i tam była okazja do dyskusji.
Dokument jest po to robiony, żeby porównywać środowiska w przestrzenni europejskiej. Pytanie jest, czy mapa nie powinna wskazywać kierunków, trendów i rozwiązań. Odpowiedź jest taka, że jest strategia, WPI i inne dokumenty, które determinują wzrost natężenie hałasu, bo chcemy być nowocześni, mieć więcej samochodów i komunikacji tramwajowej.
Przyznał, że społeczeństwo nie stawia dziś jako priorytet obniżenie hałasu. To jest jeden z parametrów jakości życia, dlatego dla władz nie jest to priorytet.
Marzeniem byłoby, żeby program uniemożliwiał budowanie nowych dróg w Toruniu, które będą generowały hałas. Plany miasta zachęcają, żeby więcej pojazdów wjeżdżało w centrum.

Dziś jest to dokument do budowania pewnych porównań. Szczegóły pewnie będą dyskutowane na komisji, ale dobrze, że jest dokument, ale szkoda, że nie potrafi dostrzegać zagrożeń.

p. M. Czyżniewski – skierował druk do II czytania.

XVIII. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie „Programu ochrony środowiska dla miasta Torunia do roku 2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024" – DRUK NR 1072 – I CZYTANIE.

p. J. Swinarska – przedstawiła projekt uchwały z autopoprawką.

p. M. Cybułka – firma Optimo – przedstawił prezentację.

I czytanie

Pytania:

p. M. Olszta – Bloch – zapytała, czy wzięto pod uwagę przy opracowywaniu programu nowy most i ul. Polną, bo nowy most przebiega nad terenami rekreacyjnymi ?

p. M. Cybułka – odpowiedział, że program jest bardzo ogólny. W dokumencie znajduje się obszar interwencji zagrożenia hałasem, gdzie dokonano oceny klimatu akustycznego miasta. na podstawie tej oceny w bardzo ogólny sposób zostały określone zagrożenia, jakie wiążą się z klimatem akustycznym i określono zadania. Te zadania w przypadku hałasu są ogólne, dotyczą m. in. modernizacji dróg, kształtowania klimatu akustycznego, współpracy z zarządcami poszczególnych dróg w celu kształtowania klimatu, ale nie wskazują poszczególnych inwestycji w konkretnych lokalizacjach. Zaznaczył, że to są ogólne informacje o kształtowaniu klimatu akustycznego miasta. szczegółowe informacje są zawarte w programie ochrony środowiska przed hałasem albo decyzji środowiskowej, gdzie analiza oddziaływania jest bardzo szczegółowo określona.

p. J. Gołębiewski – wskazał, że została wspomniana decyzja o oddziaływaniu na środowisko, a wcześniej była mowa, że odstąpiono od tej decyzji w kontekście tego programu.

p. M. Cybułka – potwierdził, że tak. Zgodnie z przepisami prawa każdy dokument strategiczny dla miasta poddawany jest ocenie oddziaływania na środowisko. W tym przypadku wystąpiono do organów opiniujących, tj. RDOŚ i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o możliwość odstąpienia od oceny. Ta strategiczna ocena nie odbywa się na zasadach oceny oddziaływania środowiska dla uzyskania decyzji środowiskowej. To są 2 odrębne postępowania. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania dla dokumentów strategicznych jest w innym zakresie niż cała procedura uzyskania decyzji środowiskowej dla zadania w konkretnej lokalizacji. Należy oddzielić ocenę oddziaływania dla dokumentów strategicznych i osobno dla konkretnych zamierzeń inwestycyjnych.

p. J. Gołębiewski – stwierdził, że od strony urzędu miasta to jest pewna wygoda dzięki odstąpieniu od procedury, natomiast na jakich podstawach RDOŚ i sanepid odstępują od tego?

p. M. Cybułka – wyjaśnił, że dokument jest po części aktualizacją już przyjętego dokumentu. Bardzo często zdarza się tak, że RDOŚ lub sanepid odstępują od przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, kiedy to jest aktualizacja istniejącego dokumentu lub dokument nie stwarza potencjalnych zagrożeń w przypadku realizacji poszczególnych zamierzeń inwestycyjnych. Podkreślił, że pomimo tego, że odstąpiono od przystąpienia do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, to pewne elementy strategicznej oceny są zawarte w jednym z rozdziałów. Taki był wymóg RDOŚ, gdzie zgodnie z pismem opiniującym, została zawarta klauzula, że wszystkie informacje, które pojawiały się w toku uzgodnień z RDOŚ powinny znaleźć się w finalnej wersji dokumentu i tak stało się.

p. B. Królikowska – Ziemkiewicz – zapytała, jaki podmiot będzie dokonywał oceny ? W jaki sposób będzie dotarcie do społeczeństwa, żeby edukować ?

p. M. Cybułka – wskazał, że edukacja ekologiczna to jest główne zamierzenie urzędu miasta. W programie w jednym z rozdziałów bardzo szczegółowo zostało opisane, na podstawie jakich narzędzi można skutecznie dotrzeć do mieszkańców. Współpraca odbywa się na kilku szczeblach, tzn. oprócz urzędu miasta powinno być dążenie do wspólnej polityki ekologicznej z podmiotami na terenie miasta, aby nakreślić kierunek edukacji ekologicznej. To jest trudne do realizacji. Można zapisać, jakie środki i przedsięwzięcia należy zrealizować, aby edukację ekologiczną skutecznie wprowadzić, ale nie ma gwarancji co do efektów, bo to zależy od społeczeństwa.

Dyskusji nie było.

p. M. Czyżniewski – skierował druk do II czytania.

XIX. Rozpatrzenie projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie przyznania w roku 2018 dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane, przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na terenie GMT – DRUK NR 1061.

p. E. Okoń – przedstawił projekt uchwały.

Opinie:

KPSiZ oraz KiP – zał. nr 11.

Pytań i dyskusji nie było.

GŁOSOWANIE:

Uchwała według druku nr 1061. Wynik głosowania: 21 – 0 – 0. Uchwała została podjęta (uchwała nr 883/18).

p. J. Beszczyński – poprosił o 30 min. przerwy dla klubu radnych Czas Gospodarzy.

p. M. Czyżniewski – ogłosił przerwę.

Po przerwie.

p. M. Czyżniewski – ogłosił 10 min. przerwy dla klubu radnych Czas Gospodarzy.

Po przerwie.

XX. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie ustalenia na terenie miasta Torunia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży – DRUK NR 1027 – II CZYTANIE.

p. K. Kisielewski – przedstawił projekt uchwały z autopoprawką.

Opinie:

KPSiZ oraz KiP – zał. nr 12.

KBiOŚ – zał. nr 13.

II czytanie

Pytania:

p. M. Jakubaszek – zapytał, czy ustawodawca wskazuje na konieczność ograniczenia dostępu do alkoholu, czy zwiększenia?

p. A. Rakowicz – zapewnił, że uchwała ogranicza sprzedaż alkoholu. Pierwszy raz wprowadza limity na sprzedaż alkoholu do 4,5%, więc w tym względzie realizuje założenia ustawy. Zauważył, że celem ustawy jest ograniczenie spożycia alkoholu i zmiana jej struktury spożycia, więc uchwała w pełnym aspekcie wdraża to założenie. Wskazał, że uchwała potocznie mówiąc preferuje gastronomię, zaś drastycznie ogranicza możliwość sprzedaży alkoholu w detalu, czyli spożycia poza miejscem sprzedaży.

p. M. Jakubaszek – zapytał o kwestie związane ze sprzedażą alkoholu niskoprocentowego. Jaka była sprzedaż piwa do tej pory w porównaniu do propozycji w uchwale? Czy projekt uchwały rozwiąże problemy administracyjne związane z uzyskaniem pozwolenia na sprzedaż alkoholu, czy nie ? Czy wprowadzenie podziału na osiedla, na których ma być określona ilość punktów sprzedaży alkoholu wysokoprocentowego, rozwiązuje ten problem, czy jest konieczne zwiększenie ilości punktów sprzedaży ? Czy konieczne jest zwiększanie generalnej ilości punktów sprzedaży alkoholu wysokoprocentowego, aby problemy natury administracyjno – prawnej zostały rozwiązane ?

p. A. Rakowicz – przyznał, że ta uchwała nie rozwiązuje kwestii spornych. Następna uchwała, która będzie wskazywała miejsca, gdzie nastąpią ograniczenia sprzedaży, będzie kształtowała ten stan prawny, który powoduje eliminacje najbardziej spornych punktów.
Przypomniał, że dotąd jedynym podmiotem zaskarżającym wszelkiego rodzaju rozstrzygnięcia były stacje paliw, które nie korzystały z rachunku podziału w zależności od ilości mieszkańców i nie uzyskiwały koncesji.
W związku z tym rada miasta wprowadziła regulacje, które ograniczały sprzedaż alkoholu na stacjach paliw. W tym okresie odbyły się dwa nabory, które w znaczący sposób przebiegały sprawniej. Aby ten proces jeszcze bardziej usprawnić metodą małych kroków, a nie drastycznych rozwiązań wprowadzono podział na części miasta i limity wysokoprocentowych alkoholi w częściach miasta. Ocenił, że jest to działanie, które wprost usprawni, czy ukróci proces zaskarżeń. Nie można zabronić podmiotom gospodarczym zaskarżania decyzji, bo takie jest prawo.

p. M. Jakubaszek – zapytał, jaka była ilość punktów sprzedaży alkoholu do 4,5 % dotąd, bo teraz jest propozycja 750 punktów ?
Poprosił o wyjaśnienie, że procedowana uchwała nie rozwiążę problemu limitu sprzedaży, a rozwiąże to następna uchwała, bo w uzasadnieniu dyrektor mówił coś innego. Które twierdzenie jest właściwe ?

p. A. Rakowicz – odpowiedział, że piwo było dotąd sprzedawane w 300-350 punktach w mieście. Propozycja dla gastronomii to 400 punktów. Wskazał, że kwestia sprzedaży detalicznej nie miała limitu, stąd propozycja 350 punktów dla sprzedaży napojów alkoholowych do 4,5% oraz piwa przeznaczonych do spożycia poza miejscem zakupu oraz 400 punktów do spożycia w miejscu sprzedaży.
W ocenie wnioskodawcy tego rodzaju ukształtowanie limitów pozwoli na usankcjonowanie faktycznego stanu.

p. M. Jakubaszek – stwierdził, że skoro proponuje się zwiększenie ze 133 do 150 punktów sprzedaży alkoholu wysokoprocentowego, to mamy do czynienia ze zwiększeniem, czy ze zmniejszeniem, dostępności ?

p. A. Rakowicz – wyjaśnił, że ustawodawca nałożył na organy gminy podwójny obowiązek, nie tylko jednostronne patrzenie, ale też zmianę struktury spożycia. Ograniczenie dotyczy ilości punktów sprzedaży piwa i to jest norma, która przyświecała ustawodawcy, a jednocześnie zmiany struktury spożycia, co powoduje, że spożywamy alkohol w innych warunkach, publicznie w lokalach gastronomicznych, gdzie istnieje możliwość odmowy podania alkoholu. To jest zmiana struktury i kultury spożycia.

Przypomniał, że wraz z dyrektorem WEiR był na konferencji, gdzie profesorowie opracowujący przepisy ustawy wskazywali, że jeśli ma być picie alkoholu, to w takich warunkach, gdzie jest kontrolowane spożywanie, a nie przekraczanie granic.
Dążenie wnioskodawcy jest takie, żeby nie tylko ograniczyć spożycie niskoprocentowych alkoholów, ale także zmieniać trwale strukturę spożycia.

p. M. Frąckiewicz – zapytał o § 5 pkt 2, gdzie jest mowa, że pozwolenia wcześniej wydane trwają do końca obowiązywania. Czy każde nowe pozwolenie będzie trzeba opłacić ?

p. K. Kisielewski – odpowiedział, że ten zapis jest po to, że gdyby radni zmniejszyli liczbę punktów sprzedaży i w rzeczywistości jest większa liczba punktów sprzedaży niż limit, to osoby mające pozwolenia w dniu wejścia w życie uchwały nie musiałby natychmiast rezygnować, tylko pozwolenia są ważne do czasu, na jaki są wydane.
Jeśli ktoś przedłuża pozwolenie, to wnosi nową opłatę.

p. M. Frąckiewicz – wskazał, że dotąd nie trzeba było mieć pozwolenia na sprzedaż alkoholu do 4,5 %.

p. K. Kisielewski – odpowiedział, że zezwolenia obowiązują od 1993 r. Nie było limitu na napoje alkoholowe do 4,5% oraz piwo.

Dyskusja:

p. K. Wojtasik – zabrał głos w imieniu klubu radnych PiS, ale zaznaczył, że część wypowiedzi będzie prywatna.
Przyznał, że jest przeciwnikiem zwiększania limitów na sprzedaż alkoholu. Poinformował, że podejmuje inicjatywy patriotyczne oraz związane z ośrodkami katolickimi prowadzonymi przez parafie na rzecz dzieci. Najbardziej znanym przykładem jest Oratorium dla dzieci z Bydgoskiego Przedmieścia, które w większości wywodzą się z rodzin patologicznych, gdzie ojciec pije, mama pije, a dzieci nie mają schronienia. Jedynym ich ratunkiem jest ulica. Zbierają się w różnych środowiskach, gdzie mają „opiekę" starszych osób, często wdają się w dilerkę. Tego procederu nie zlikwiduje się, ale można go zmniejszyć.
Przypomniał, że rząd PiS wyszedł swego czasu z inicjatywą programu 500+. Przypomniał, że były wtedy komentarze, że będzie rozpijane społeczeństwo, że pieniądze zamiast na dzieci będą przekazywane na alkohol i udogodnienia starszych osób. Ku zaskoczeniu wszystkich okazało się, że pieniądze idą na potrzeby najmniejszych. Nauczyciele w szkołach i przedszkolach mówią, że dzieci mają nowe buciki. Część z tych dzieci ma w ogóle jakiekolwiek śniadanie.
Zwiększając liczbę punktów sprzedaży alkoholu, przyczyniamy się do tego, że możemy wzmocnić proceder zakupu alkoholu. Dlaczego ? W myśl prostej zasady, że okazja czyni złodzieja. Jeśli dajemy możliwość zakupu alkoholu, czyli ułatwiamy dostęp, tym, jest ono łatwiejsze.
Przywołał sprawozdanie z wykonania budżetu za 2017 r. W dziale 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi na początku 2017 r. planowano wydatki na poziomie 4,2 mln zł. Po zmianach było to 4 687 tys. zł. W efekcie wykonano 4 582 932 zł. Podobnie jest z izbami wytrzeźwień: 1 655 000 zł, później podwyżka do 1 741 500 zł i wykonanie 1 741 409 zł.
Przywołała przykład inicjatywy SLD dotyczącej bezpłatnej komunikacji. Były też badania, z których wynikało, że mieszkańcy nie będą zainteresowani, ale też nie mamy tych pieniędzy. Oczywiście łatwiej je wlać w przeciwdziałanie alkoholizmowi i izbę wytrzeźwień. Najlepiej i najłatwiej rozpijać społeczeństwo.
Izba Wytrzeźwień to m. in. utrzymanie Miejskiego Ośrodka Edukacji i Profilaktyki Uzależnień. Zakres usług obejmował opiekę nad osobami w stanie nietrzeźwym i udzielanie świadczeń higieniczno – sanitarnych, udzielanie pierwszej pomocy lekarskiej i schronienia osobom bezdomnym dotkniętych chorobą alkoholową, poradnictwo prawne i pedagogiczne, szkolenia

w ramach programu z zakresu profilaktyki uzależnień. Ośrodek dysponował 23 łózkami dla osób trzeźwiejących. W 2017 r. przyjął 6 287 osób.
Przywołał dane z budżetu na 2018 r. To są plany, bo po przegłosowaniu i zwiększeniu liczby punktów sprzedaży może to zmienić. Przeciwdziałanie alkoholizmowi jest planowane na poziomie 4 333 000 zł, ale może być wzrost pół miliona, jak nie więcej. W izbie wytrzeźwień planowane jest 1 795 000 zł. Zakładana w 2018 r. liczba pacjentów wynosi ok. 6,3 tys. osób. Odpłatność za pobyt planuje się średnio na poziomie 245 zł przy założeniu ściągalności na poziomie 33%.
Przeciwdziałanie alkoholizmowi. Wśród profilaktyki przeciwdziałania alkoholizmu, organizacji kolonii, promocji zdrowia wśród uczniów szkół toruńskich, zajęć pozalekcyjnych, działań prewencyjno- kontrolno-edukacyjnych przez KM Policji itd. jest kampania radosne i bezpieczne wakacje i tylko 150 tys. zł dla dzieci. Przyznał, że wolałby ograniczenia działania zespołu ds. rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie, który miałby mniej pracy, i zamiast 245 tys. zł przelać na kampanię wakacyjną. Podobnie jest z działaniami prewencyjno-kontrolno-edukacyjnych przez KM Policji – 366 tys. zł. Trzeba wspierać policję, ale nich będzie to 100-150 tys. zł, a reszta niech pójdzie na wakacje dla dzieci.
Zauważył, że są też zespoły merytoryczne Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 80 tys. zł: zespół interwencyjno – motywacyjny i zespół kontrolny oraz koszty wynagrodzeń biegłych sądowych, zakup materiałów biurowych i opłat sądowych.
Niektórzy śmiali się z programu 500+ i byli rozczarowani, tak też teraz tłumaczą, że zwiększenie liczby punktów nie zwiększy problemu alkoholizmu w Toruniu. Żeby to nie było negatywne zaskoczenie.
Przyznał, że mieszka niedaleko pani skarbnik i miesiąc temu była sytuacja na osiedlu, że młody mężczyzna pobił dziewczyną i był pijany, bo dostęp do alkoholu był łatwiejszy.
Zaznaczył, że sam pije tylko okolicznościowo i nie ma problemu, żeby znaleźć alkohol. Wyraził przekonanie, że dla radnych i znajomych też nie będzie problemu. Jeśli ktoś będzie chciał kupić alkohol, to nie ma z tym problemu. Z tym problemem borykają się osoby uzależnione od alkoholu.
Poinformował, że klub radnych PiS nie poprze wniosku, bo nie chce włączać się w pogłębianie problemu alkoholu. Odwołał się do sumień radnych i wyborców, chyba że to są wyborcy, którzy, jak powiedział pewien z radnych o programie 500+, uderzy do patoli, którzy piją i dzięki temu będą głosowali na PiS. Poprosił o odrzucenie uchwały i zatrzymanie liczby punktów sprzedaży alkoholu na obecnym poziomie. Ona jest wystarczająca.

p. J. Beszczyński – przypomniał, że pracował 20 lat w policji i miał do czynienia z różnymi patologiami, ale jest pełen podziwu dla wywodów przedmówcy. Widać radny ma dużo większe doświadczenie, a mądrość nie zna granic.
Przypomniał, że z tzw. kapslowego korzysta Oratorium. Tam są wspierane za te pieniądze różne działania, generalnie pieniądze idą na zbożny cel.
Skoro radny jest tak znanym politykiem, to zaproponował lobbowanie ws. zmian w podejściu SKO i WSA. Pewnie nie byłoby problemu, gdyby nie ta wielka ilość odwołań od decyzji w sprawie pozwolenia na sprzedaż alkoholu. Może poprzez posłów skierować aktywność w tej sprawie i może wtedy nastąpiłoby obniżenie limitu.
Padło stwierdzenie, że zbliżają się wybory i za chwilę zobaczymy to przy uchwale biletowej.

p. K. Wojtasik – ad vocem. Stwierdził, że intencje przedmówcy należy rozumieć tak, że pijmy więcej, to Michaelici będą mieli więcej na prowadzenie świetlic. Przyznał, że tak głupiego wniosku jeszcze nie słyszał.
Programów w mieście jest wiele i wspieranie dzieci z rodzin ubogich, patologicznych będzie miało też inną nazwę. Działalność Oratorium pokazuje skalę alkoholizmu w społeczeństwie.

Przyznał, że szkoda, że nie ma kogoś z Oratorium, to powiedziałby o tym, bo radny J. Beszczyński nie pracuje już od jakiegoś czasu w policji i może nie mieć wiedzy na ten temat.

p. M. Czyżniewski – poprosił radnego o powstrzymanie się od takich sformułowań. Poprosił o zachowanie powagi.

p. J. Beszczyński – zaproponował, żeby radny K. Wojtasik ugryzł się czasem w język, bo możemy porozmawiać po męsku poza salą.

p. K. Żejmo – Wysocka – poprosiła radnego K. Wojtsika, żeby nie obrażał, że radna propaguje alkoholizm.
Przedstawiane kwestie z budżetu miasta wynikają z ustawy o samorządzie. Są pewne zadania do realizacji i na to muszą być środki. Zaznaczyła, że w izbie wytrzeźwień są nie tylko osoby z miasta. Ciekawe czy radny sprawdził, z iloma gminami izba wytrzeźwień ma podpisane umowy o usługi ? Realizowane programy profilaktyczne i dla dzieci dobrze działają, a PARPA przekazuje środki na określone cele.
Wyraziła zrozumienie, że jest okres kampanii wyborczej, ale żeby posądzać radnych o rozpijanie mieszkańców, to już za dużo.

p. K. Wojtasik – odczytał, że w budżecie miasta na 2018 r. jest 25 tys. zł na koszt remontu posadzek w części izolacji nietrzeźwych oraz wymiany drzwi. W budżecie miasta to niewielka kwota, ale to jest 50 dzieci na koloniach.
Stwierdził, że nikogo nie obraził, a powiedział tylko, że w przypadku przegłosowania uchwały radni muszą wziąć odpowiedzialność z tytułu daleko idących konsekwencji.

p. M. Frąckiewicz – przypomniał, że nie było kadencji, żeby w taki sposób nie dyskutowano o alkoholu. Przez te wszystkie lata nikt nie udowodnił, że zwiększenie ilości punktów sprzedaży spowoduje zwiększenie spożycia alkoholu. Przyznał, że nie widział i nie czytał takich danych, natomiast zwiększenie liczby punktów sprzedaży alkoholu jest odpowiedzią na zapotrzebowanie społeczne.
Przypomniał, że na Bydgoskim Przedmieściu mieszka od urodzenia i zawsze wspierał Oratorium. Tam są nie tylko dzieci z rodzin alkoholików, ale wykluczonych społecznie z różnych względów. Poprosił o nieuogólnianie pewnych spraw i pomaganie tam, gdzie można. Zwrócił uwagę, że tworzą się niepotrzebne emocje.
Radny K. Wojtasik użył słów, że jest okres przedwyborczy. Cały wywód w imieniu klubu jest populizmem, bo budżet był ustalany kiedy indziej, a radny proponuje zmiany w budżecie przywołując paragrafy i liczby. Dlaczego nie zrobiono tego przy uchwalaniu budżetu ? Być może te propozycje uzyskałby akceptację rady.

p. K. Wojtasik – ad vocem. Odpowiedział, że wtedy nie było takiej propozycji, bo tendencja była tak, że co roku jest przyrost punktów sprzedaży alkoholu o 1-2 punkty, a teraz jest wzrost o 17.
Można powiedzieć też, dlaczego prezydent M. Zaleski nie wyszedł z inicjatywą budowy mosty gen. E. Zawackiej w swojej I kadencji? Dlatego, że są pewne procesy i budżet ulega zmianie.

p. J. Gołębiewski – wyraził zrozumienie dla zatroskania kolegów z PiS o wychowanie w trzeźwości. Przyznał, że przekonuje go argumentacja prezydenta, że będzie mniej konfliktów przy wydawaniu zezwoleń i wprowadzeniu podziału na okręgi. Pytanie do klubu radnych PiS, dlaczego nie złoży poprawki ograniczającej ilość miejsc sprzedaży alkoholu oraz pozostawienie części uchwały dzielącej na okręgi bez zmian.

p. M. Jakubaszek – odniósł się do kwestii dotyczących dostępności alkoholu i wpływu na przeciwdziałanie problemom alkoholowym. Są takie raporty WHO.
Zwrócił uwagę, że w uzasadnieniu do zmiany ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi tylko raz pada słowo struktura: *najnowsze badania przeprowadzone w USA w 1971 r. pokazują, że*

wydatki na reklamę w USA wzrosły o ponad 400%, jednak branża nie odnotowała spodziewanego wzrostu zakupów napojów alkoholowych. Zmieniła się natomiast struktura spożycia ze spadkiem spożycia piwa i wzrostem spożycia wina oraz alkoholów wysokoprocentowych.
Stwierdził, że być może zastępca prezydenta nie doczytał tego albo to umknęło, ale ustawodawcy nie chodziło o zmianę struktury spożycia. Cele zmiany ustawy były zupełnie inne: *zmiana ustawy ma na celu oczywiście zmianę przepisów nasuwających wątpliwości interpretacyjne oraz uregulowania na poziomie podstawowym zagadnień, które umożliwiają gminom sprawne realizowanie celów ustawy, tj. ograniczenia dostępności napojów alkoholowych, bowiem im łatwiejszy dostęp do alkoholu, tym wzrasta ogólne spożycie, co w efekcie przekłada się na zwiększone problemy alkoholowe.* Podbudową twierdzeń są raporty, więc twierdzenie, że większy dostęp do alkoholu powoduje więcej problemów alkoholowych jest prawdziwe.
Z informacji od prezydenta i dyrektora wydziału wynika, że nie ma zmniejszenia i ograniczenia, ale jest większa dostępność. Oznacza to, że problemów alkoholowych będzie więcej.

p. M. Frąckiewicz – przyznał, że nie kwestionuje danych i raportów. Poprosił o sprawdzenie jeszcze jednej rzeczy. Toruń ma najmniej punktów sprzedaży alkoholów w przeliczeniu na liczbę mieszkańców. Jak wygląda proces chorób alkoholowych w Toruniu i innych miastach, gdzie punktów sprzedaży jest znacznie więcej ? Pewne uspokojenie społeczne z tytułu nieodwoływania się do SKO nie wprowadza zagrożenia w mieście.

p. M. Jakubaszek – zaznaczył, że propozycja zmiany przepisów ustawy płynęła od samorządów. To są podziały na osiedla, ograniczenie sprzedaży w określonych godzinach. To są dobre rozwiązania. Ustawodawca nie powiedział o zwiększeniu ilości punktów sprzedaży alkoholu i, że wtedy liczba odwołań do SKO i WSA spadnie. Jeśli coś ma zmienić się w tych procedurach na lepsze, to podział na osiedla.
Każdy z radnych będzie głosował zgodnie z własnym sumieniem. Padały różne słowa, ale najważniejszy jest szacunek do poglądów.

p. K. Wojtasik – wyraził poparcie dla wahań radnego M. Frąckiewicza, że nie zna badań. Dla niektórych badania WHO nie są miarodajne, stąd propozycja do prezydenta o rezygnację z uchwały na czas przeprowadzenia badań dotyczących wpływu zwiększenia liczby punktów sprzedaży alkoholu na problem alkoholizmu. Wyniki badań przedstawią radnym merytoryczni pracownicy i po wakacjach albo na początku nowej kadencji taki druk zostanie przedstawiony. Przynajmniej będą miarodajne badania dotyczące Torunia.

p. J. Beszczyński – wskazał, że ostatnią rzeczą, jaką można zarzucić władzom to wspieranie spożycia alkoholu. Zaznaczył, że Toruń postrzegany jest jako jedno z najbardziej konserwatywnych miast. Prezydent stoi cały czas na straży ograniczania punktów sprzedaży alkoholu, w tym na stacjach paliw. Widocznie jest potrzeba przedsiębiorców, żeby wyjść im naprzeciwko, bo część decyzji jest w odwołaniu.

p. M. Jakubaszek – wyraził zrozumienie dla argumentów przedmówcy, ale nie podziela ich, bo nikt nie chce iść śladem Bydgoszczy, gdzie jest więcej sklepów monopolowych niż w Norwegii.
Przypomniał, że WHO mówi o ilości punktów sprzedaży detalicznej alkoholu 1-1,5 uwzględniając zagęszczenie, przy czym wyższa ilość dotyczy miast. Jeśli podzielimy 196 tys. mieszkańców Torunia na 133 punkty, to wychodzi poniżej 1,5 osób/punkt.
Projekt proponuje zmniejszenie do tysiąca. Zaapelował, żeby nie brać przykładu Bydgoszczy, bo wydanie decyzji jest proste, ale cofnięcie już nie.

p. M. Zaleski – przyznał, że dyskusja jest emocjonująca, bo jest naszpikowana poglądami radnych i na tym to polega.

Projekt uchwały dotyczy limitów i podziału zezwoleń na okręgi w mieście. Jest mowa o limitach, bo to wynika z ustawy. W jednym z projektów jest propozycja, żeby zwiększyć limit punktów sprzedaży detalicznej alkoholu wysokoprocentowego tam, gdzie formalnie jest 133 do 150 punktów.
Wskazał, że jedną z przyczyn jest fakt, który wymagał zastanowienia. Ze 133 zezwoleń obecnie 56 zezwoleń jest nieczynnych, bo jest procedura WSA – 26 zezwoleń lub NSA – 30 zezwoleń. Taka jest rzeczywistość. Hasło, że rozpijamy społeczeństwo, bo w Toruniu są 133 na podstawie danych papierowych, a może być 150 punktów sprzedaży alkoholów wysokoprocentowych w detalu, jest nadużyciem. Ten problem trwa od lat. Oczywiście ktoś mógłby powiedzieć, że trzeba było 2-3 lata temu wyjść z podobną propozycją.
Zapewnił, że wydział, którym kieruje dyrektor K. Kisielewski, szukał różnych dróg. Naginano się do jednostkowych orzeczeń sądowych, licząc na to, że w kolejnej procedurze odwoławczej racja będzie po stronie miasta. Nic z tego nie było. Szukano sposobów jak wydawać decyzje: parametrów, odległości od innych punktów sprzedaży alkoholów i nic z tego nie wychodziło.
Przyznał, że porównano z Toruniem 18 miast. Są miasta duże Poznań, Szczecin, ale też podobne jak Gdynia, są także Kalisz i Białystok. Średnia ilość mieszkańców na punkt sprzedaży na papierze wynosi 360-645 osób. W Toruniu 1441 osób. W przypadku zwiększenia limitu ilość mieszkańców na 1 punkt spadnie do niespełna 1280 osób.
W innych miastach też jest problem czynnych zezwoleń. W Toruniu ilość mieszkańców na czynne zezwolenie to 2,5 tys. W innych miastach to jest 450 – 1134 osób.
Gdyby sytuacja doszła do 150 punktów i byłaby ta sama liczba zablokowanych zezwoleń byłoby ponad 2 tys. mieszkańców/punkt sprzedaży.
Zauważył, że te porównania pokazują, że w Toruniu od lat limity są trzymane w ryzach. Skoro jest taka sytuacja, że na 133 zezwolenia na sprzedaż alkoholu wysokoprocentowego w detalu czynnych jest 77, to szukane jest rozwiązanie. Nie wiadomo, czy to będzie skuteczne, dlatego to nie jest propozycja, aby dołączyć do średniej krajowej, bo wówczas trzeba byłoby mieć w Toruniu ok. 280 zezwoleń. Być może zwiększenie o 17 zezwoleń poprawi sytuację. Kolejny elementem uchwały jest niedopuszczenie do sprzedaży alkoholu wysokoprocentowego na stacjach paliw. To jest mądre przeciwdziałanie alkoholizmowi zgodnie z ustawą.
Odniósł się do kwestii izby wytrzeźwień. Przypomniał, że gdy zaczynał pracę w urzędzie, to Toruń był jednym ze 100 miast, które prowadziło taką izbę. Dziś Toruń jest jednym z 17 miast. Samorządy likwidują izby. To powoduje, że pijany, ale człowiek, pozbawiony jest opieki medycznej i mogą dziać się z nim różne dziwne rzeczy. Najgorsza jest duża niechęć tych, do których taki pacjent trafia, tzn. publiczna służba zdrowia, policja. To jest problem, bo za to te służby nie otrzymują dodatkowych pieniędzy. To jest dodatkowe obciążenie finansowe tych służb. Toruń powstrzymuje się z tą decyzją, ale patrząc na skalę zamknięć izb wytrzeźwień w Polsce pewnie byłaby ona potrzebna. Ale jak daleko można posuwać się w myśleniu o kimś, kto jest pod wpływem alkoholu, że nie jest człowiekiem ? Nie wolno nam tego zrobić, bo to jest człowiek, dlatego jest prowadzona dalej izba, również dla osób spoza Torunia.
Zapewnił, że projekt uchwały to jest próba wprowadzenia ładu do decyzji dotyczących zezwoleń na sprzedaż alkoholu. Tego chce od samorządu ustawodawca oraz jest to efekt skutków rozmiaru nieefektywnych działań decyzyjnych. Stąd prośba o uwzględnianie rozwiązania i akceptację. Jeśli spojrzy się na podział na osiedla, gdzie będzie można zwiększyć o 1-2 punkty sprzedaży, za wyjątkiem Starówki, to będzie próba uporządkowania tej sfery osiedlowej. Druga sprawa to decyzja związana ze stacjami paliw i brakiem dostępu do alkoholi wysokoprocentowych i wreszcie to jest kwestia być może wybrnięcia z części nieczynnych decyzji.
Przypomniał, że zawsze dbał o równomierny rynek zezwoleń na sprzedaż alkoholu, ale w sytuacji 56 nieczynnych zezwoleń trzeba wykonać bardziej odważny ruch, nie zasłaniać się ideologią i instytucjami kościoła, bo tego nie wolno robić.

p. K. Wojtasik – wskazał, że mimo 56 nieczynnych zezwoleń na alkohol nadal nie ma problemu z zakupem alkoholu.
Zaznaczył, że do radnych docierają sygnały, że jest głośno na starówce, że osoby załatwiają swoje potrzeby na mury kościoła, restauracji. Straż miejska nie jest w stanie sobie z tym poradzić. Są zgłoszenia o zdewastowanych piaskownicach w parkach.
Pani dyrektor Młodego Lasu zgłaszała prośbą o sprzedaż placu znajdującego się za budynkiem, bo nie jest w stanie o niego zadbać. Co go odremontuje, to przychodzi młodzież i osoby dorosłe, nadużywają alkoholu i niszczą plac. Stąd pogląd, że nie należy zwiększać liczby punktów sprzedaży alkoholu.

p. M. Jakubaszek – przyznał, że trzeba zgodzić się z faktami, które przedstawił prezydent odnośnie nierozstrzygniętych decyzji, że chodzi o stworzenie nowego ładu, że prezydent dbał o spokój rynku. Zaznaczył, że antidotum nie jest w zwiększaniu liczby punktów sprzedaży alkoholu. W pierwszej kolejności trzeba skorzystać z istniejących narzędzi prawnych, a decyzję o zwiększaniu/zmniejszaniu/ lub o dotychczasowym poziomie limitu punktów sprzedaży alkoholu mogłaby podjąć przyszła rada miasta.

GŁOSOWANIE:

Uchwała według druku nr 1027 z autopoprawką. Wynik głosowania: 18 – 4 – 1. Uchwała została podjęta (uchwała nr 884/18).

p. M. Jakubaszek – oświadczył, że pomylił się w głosowaniu. Chciał głosować „przeciw".

p. P. Gulewski – poprosił o 10 min. przerwy dla klubu radnych PO.

p. M. Czyżniewski – ogłosił przerwę.

Po przerwie.

XXVII. Interpelacje, zapytania i wnioski (zgodnie z § 36 Regulaminu Rady Miasta Torunia) – godz. 14.00.

Zapytania:

radny M. Cichowicz – poinformował, że 19.06. 2018 roku zaprosił mieszkańców lewobrzeżnego Torunia na spotkanie poświęcone planowanemu remontowi mostu Piłsudskiego. W trakcie jego trwania pojawiły się liczne wnioski i wątpliwości. W związku z tym zwrócił się następującymi pytaniami:

W jakim czasie PMT przedstawi analizy ruchu związane z planowanym zamknięciem mostu Piłsudskiego?

Czy są prowadzone prace nad możliwością budowy przeprawy tymczasowej na czas remontu? Jeśli tak, to poprosił o ich udostępnienie.

Czy przewiduję się wydłużenie czasu pracy placówek dydaktycznych i wychowawczych o ponad 2 godziny dziennie w celu umożliwienia dojazdu pracującym rodzicom do pracy i odbioru dzieci po pracy w czasie trwania remontu? Jakie środki zamierza wydać na takie działanie urząd?

Czy prowadzone są rozmowy z Ministrem Infrastruktury w sprawie przeniesienia DK 15 na czas remontu na trasę poligonową? Alternatywą dla DK 15 może być ul. Andersa, która jest wewnątrz miasta, a będzie obciążona dodatkowym ruchem w stronę mostu gen. E. Zawackiej, co zablokuje poruszenie się między dzielnicami.

Ile podmiotów gospodarczych zagrożonych jest likwidacją w związku z zamknięciem dla ruchu samochodowego mostu Piłsudskiego na czas remontu ? Pojawił się wniosek, że osoby

prowadzące przedszkola i mające 80% dzieci, które dojeżdżają z drugiego brzegu Wisły, będą musiały zamknąć placówki.

Czy Prezydent przygotowuje zarządzenie ograniczające możliwość docierania do wyborców przez kandydatów na radnych poprzez zakaz umieszczania reklam w pasie drogowym w czasie kampanii wyborczej? Czy Prezydent proponuje alternatywne rozwiązania?

Czy Prezydent przyjął prognozy ruchu dla węzła Kluczyki, zapisane w wykonaniu budżetu za rok 2017? Jeśli tak, to poprosił o udostępnienie.

Odpowiedź nie została udzielona na sesji przez prezydenta miasta.

Wnioski:

a) radny W. Klabun – 10 wniosków,
b) radna D. Zając – 4 wnioski,
c) radna B. Królikowska – Ziemkiewicz – 2 wnioski (nie zostały złożone pisemnie),
d) radny B. Jóźwiak – 4 wnioski,
e) radna K. Żejmo – Wysocka – 2 wnioski,
f) radny M. Jakubaszek – 4 wnioski,
g) radny Ł. Walkusz – 1 wnioski.

XXI. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Torunia – DRUK NR 1029 – I CZYTANIE.

p. K. Kisielewski – przedstawił projekt uchwały z autopoprawką.

Opinie:

KPSiZ oraz KiP – zał. nr 14.

KPSiZ oraz KiP – zał. nr 15.

II czytanie

Pytań i dyskusji nie było.

GŁOSOWANIE:

Uchwała według druku nr 1029 z autopoprawką. Wynik głosowania: 23 – 0 – 1. Uchwała została podjęta (uchwała nr 885/18).

XXII. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie ustanowienia bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji miejskiej w Toruniu w 2018 r. we wszystkie niedziele – DRUK NR 1064 – I i II CZYTANIE.

p. J. Kowalski – przedstawił projekt uchwały z autopoprawką.

Opinie:

KGKISiG – zał. nr 16.

I czytanie

Pytania:

p. P. Gulewski – zapytał, czy oprócz przeczuć, mają wnioskodawcy analizy napełnienia pasażerów korzystających z komunikacji miejskiej w niedziele i inne dni tygodnia ? Czy wiadomo, ile pasażerów korzysta z komunikacji w zaproponowanym dniu ?

p. J. Kowalski – odpowiedział, że są prowadzone analizy korzystania z komunikacji miejskiej ale nie co do konkretnego dnia.

p. P. Gulewski – zapytał, dlaczego jest mowa o niedzielach, a nie o dowolnych innych dniach tygodnia ? Czy ta propozycja bazuje tylko na przeczuciach ?

p. J. Kowalski – odpowiedział, że to jest subiektywny wybór. Niedawno ustawodawca wprowadził wolne niedziele od handlu, stąd także byłaby promocja tego dnia. Jeśli ustawodawca wprowadziłby np. soboty, to pewnie propozycja dotyczyłaby tego dnia.

p. P. Gulewski – zapytał, czy jeśli ktoś w dyskusji złoży wniosek, żeby to nie były niedziele a dowolny inny dzień, to nie będzie robiło różnicy dla wnioskodawcy ?

p. J. Kowalski – odpowiedział, że nie, nadal wnioskodawcy obstają przy niedzieli.

p. K. Wojtasik – sprostował wypowiedź i poinformował, że projekt jest wspólny klubów radnych PiS i CzG, ponieważ wniosek PiS dotyczył darmowych przejazdów w niedziele niehandlowe, a klub CzG zaproponował obniżenie biletów długookresowych.

p. M. Cichowicz – przypomniał, że niedawno była debata nad społecznym projektem dotyczącym zwolnienia dzieci z opłat za przejazdy, a przy uchwalaniu budżetu klub radnych Czas Mieszkańców złożył taki wniosek. Zapytał, co wydarzyło się takiego, że należy w ten sposób popierać komunikację miejską ?

p. J. Kowalski – odpowiedział, że nic szczególnego. Wnioskodawcy doszli do pewnej refleksji, żeby dalej promować niedziele wolne od handlu poprzez komunikację miejską.

p. J. Beszczyński – oświadczył, że nie przypomina sobie, żeby to był wspólny projekt klubów radnych i poinformował, że radni CzG generalnie nie podpisują się pod tym projektem. Zapytał, kiedy radni pracowali wspólnie nad tym projektem ?

p. K. Wojtasik – odpowiedział, że to budzi konsternację, bo klub PiS składał projekt bezpłatnej komunikacji miejskiej. Podczas rozmów koalicyjnych, gdzie liderem CzG jest prezydent M. Zaleski, powiedział, żeby mieszkańcy nie czuli się skrzywdzeni, stąd trzeba uwzględnić ceny biletów długookresowych.

p. J. Beszczyński – oświadczył, że klub radnych CzG jako autor nie podpisuje się pod tym projektem.

p. K. Wojtasik – poprosił o 5 min. przerwy dla klubu radnych PiS.

p. M. Czyżniewski – ogłosił przerwę.

Po przerwie.

p. P. Gulewski – zapytał, czy wnioskodawcy przeprowadzali sondaże/analizy dotyczące faktycznego zapotrzebowania na tego typu zmiany ? Czy wnioskodawcy są w stanie takie przedłożyć ?

p. J. Kowalski – odpowiedział, że klub radnych nie ma instrumentów, żeby przeprowadzać takie analizy, ale była sonda jednej z telewizji i mieszkańcy miasta bardzo dobrze wypowiadali się o takiej propozycji.

p. P. Gulewski – zapytał, dlaczego wnioskodawcy nie złożyli wniosku do prezydenta o przeprowadzenie takich analiz, a potem wszczęcie dalszych działań ?

p. J. Kowalski – przypomniał, że jeden z radnych złożył wniosek o zmiany wyglądu tablic nazw osiedli i analiza okazała się kosztowana.

p. P. Gulewski – zapewnił, że rzeczony radny przy składaniu wspomnianego wniosku złożył wniosek o stosowne analizy.

p. B. Jóźwiak – zapytał, który z klubów jest autorem projektu uchwały ? Dlaczego taka uchwała miałaby być tylko do końca 2018 r. ? To niekorzystne rozwiązanie z punktów widzenia przyzwyczajeń pasażerów, niezależnie od oceny propozycji.

p. J. Kowalski – wyjaśnił, że klub radnych PiS. Przypomniał, że to jest projekt pilotażowy i chodzi o sprawdzenie, czy będzie zainteresowanie mieszkańców. To jest pewnego rodzaju ankieta.

p. Ł. Walkusz – zapytał, dlaczego projekt nie dotyczy każdej niedzieli, a tylko niedziel niehandlowych ?

p. J. Kowalski – odpowiedział, że darmowa komunikacja we wszystkie niedziele to byłby koszt ok. 2.4 mln zł. W połowie roku budżetowego to jest znacząca kwota, stąd w ramach dyskusji pojawił się wniosek dotyczący tylko niedziel niehandlowych.

p. M. Krużewski – zapytał o roczny koszt funkcjonowania komunikacji w mieście, liczbę korzystających osób i przychody ze sprzedaży biletów.

p. J. Kowalski – odpowiedział, że koszt to 74 mln zł, przychody z biletów to 37 mln zł, korzysta z komunikacji ok. 53 mln pasażerów rocznie.

p. M. Krużewski – zapytał, czy skoro jest to promocja niedziel niehandlowych i rządu PiS, to rząd przeznaczył jakieś pieniądze na promocję swoich projektów ?

p. J. Kowalski – odpowiedział, że jeśli będzie członkiem rządu, to odpowie na to pytanie.

p. M. Cichowicz – zapytał, jaki sposób monitorowania pasażerów chcą wprowadzić wnioskodawcy na tę okoliczność ?
Zapytał, czy nie byłoby lepiej przyjąć w zaproponowanym rozwiązaniu datę 5 listopada ? Może być zarzut, że rada miasta przyjęła sfinansowanie części kampanii wyborczej jednego ugrupowania, a rozwiązanie niczego tak naprawdę nie rozwiązuje.

p. J. Kowalski – odpowiedział, że można robić badania potoku pasażerów oraz sprawdzić, o ile spadła liczba skasowań w kasownikach. Jeśli będzie to np. 1 sierpnia niedziela wolna od handlu, to ktoś nie skasuje biletu i to będzie dobry miernik.

p. M. Cichowicz – zapytał, czy to oznacza, że kasowniki mają liczniki i każdy skasowany bilet będzie mierzony ?

p. M. Flisykowska – Kacprowicz – *głos z sali* – odpowiedziała, że 1/3 pojazdów ma takie kasowniki.

p. M. Cichowicz – zapytał, czy to oznacza, że będzie to mierzone metodą D'Hondta ?

p. M. Frąckiewicz – zapytał, skąd wiadomo, że to ma być 600 tys. zł, skoro nie wiadomo, ile osób korzysta z komunikacji w niedziele ?

p. J. Kowalski – odpowiedział, że kwota pojawiła się w ramach dyskusji i wynika z ilości skasowań w 1/3 autobusów i pomnożenia przez liczbą autobusów na trasach.

Dyskusja:

p. M. Jakubaszek – stwierdził, że nie ma lepszego narzędzia niż projekt pilotażowy. Żadne sondaże, badania opinii publicznej tym bardziej zlecane przez prywatne podmioty w celu ustalenia pewnych okoliczności, nie dadzą pełnego obrazu.
Wypowiedzi mieszkańców Torunia zarejestrowane przez dziennikarzy można odtworzyć. Można też, jak czyni to jeden z radnych, zadawać pytania na popularnych portalach społecznościowych.
Pada pytanie, dlaczego teraz, a nie na początku roku, kiedy jest dyskusja o cenach biletów, systemie sprzedaży, co i jak promować, gdzie oszczędzać i dokładać.
Przypomniał, że ustawa o niedzielach niehandlowych weszła niedawno w nowym roku. To jest doskonała okazji, żeby też na podstawie własnych obserwacji dostrzec, jak mieszkańcy spędzają czas. Są to spacery Na Skarpie, Bulwarze i w innych miejscach, gdzie dojeżdżają samochodami. Co dzieje się na starówce w niedzielę wolną od handlu ? Wtedy jest tam problem z zaparkowaniem. To dotyczy także turystów, którzy mają problemy z pozostawieniem samochodów.
Jeśli to rozwiązanie w ramach pilotażu zostanie wdrożone w życie, i nie na ostatni miesiąc roku, to da doskonały obraz rozwiązania w praktyce. Każda osoba korzystająca z komunikacji miejskiej obserwuje potoki pasażerów i widzi, że w niedzielę ilość osób korzystający z komunikacji jest o połowę mniejsza. To potwierdzi każda osoba i kierowca. To jest gdzieś na poziomie 50-60%. Pytanie, po co autobusy/tramwaje mają wozić puste powietrze ? Jeśli możemy stosunkowo niewielkim kosztem wprowadzić rozwiązania i zweryfikować skuteczność, to należy to zrobić.
Uzasadnienie ma argumenty proekologiczne. Zostawienie samochodu w domu i korzystanie z komunikacji jest najwłaściwszym rozwiązaniem w tym kontekście.

p. M. Krużewski – poinformował, że głosował „przeciwko” ws. projektu uchwały na komisji, ponieważ nie było przedstawionej uchwały na komisji, nie było można przedyskutować tego, nie było nikogo, kto powiedziałby o różnych aspektach sprawy. Zastępca prezydenta Z. Fiderewicz poinformował, że opinia prezydenta była w opracowaniu.
Przypomniał, że jest orędownikiem od początku bieżącej kadencji zmian w komunikacji miejskiej, przedyskutowania różnych aspektów komunikacji, darmowego transportu, innego trybu finansowania, ale nikt tego nie podjął.
Wyraził zadowolenie, że wnioskodawcy przestali mówić o darmowej komunikacji w niedziele handlowe, gdyż takiej nie ma, bo ktoś musi za to zapłacić. W uzasadnieniu nie ma napisane, kto zapłaci za promocyjny pomysł PiS.
Z drugiej strony sprawozdawca powiedział, że to jest projekt promujący niedziele niehandlowe, czyli jeden ze sztandarowych pomysłów PiS. Wyraził zdanie, że nielegalne jest promowanie administracji wyższego szczebla przez samorząd.
Zaapelował do radnych o rzeczową dyskusję na temat zmian systemowych związanych z transportem publicznym, zgadzając się z tym, że chciałoby się mieć Toruń, gdzie wszyscy chętniej będą korzystali z komunikacji, ale nie w tej formie, bo to jest niesprawiedliwa forma.
Jeden z przedmówców powiedział, że nie różnią się soboty, niedziele w stosunku do tego, czy ludzie jeżdżą samochodami. Parkingi również zapchane są w soboty.

p. B. Jóźwiak – przyznał, że z dobrą wolą podszedł do projektu uchwały, ale pewnie kiedyś ta sytuacja zostanie przez kogoś opisana, jak nie należy próbować podejmować uchwał i rządzić miastem. Jest to zaprzeczenie wszelkich nowoczesnych form zarządzania miastem i tworzenia dobrych uchwał.
Była prowadzona dyskusja na temat komunikacji miejskiej, że trzeba podejść do tego systemowo. Przedstawiciele wszystkich klubów zgodzili się, że do komunikacji miejskiej należy podchodzić systemowo.

Stwierdził, że projekt nie odpowiada na podstawowe pytanie, dlaczego niedziele? Dobrze, jeśli niedziele, to dlaczego nie piątki, kiedy wszyscy jadą na weekend i są korki. Dlaczego kilka niedziel, a nie wszystkie.
To nie jest projekt systemowy, bo ma obowiązywać tylko do końca 2018 r., co jest zaprzeczeniem przywiązywania pasażerów komunikacji miejskiej do pewnych rozwiązań, żeby wchodził w nawyk i były skuteczne.
Zgodził się, że pilotaż z pewnością, nie jest najlepszą formą badania, ale na pewno najdroższą, bo to nie jest pilotażowy projekt, ale test na żywym organizmie miejskim za 600 tys. zł.

p. M. Cichowicz – przyznał, że dostrzega targi i z przykrością obserwuje wsparcie prezydenta dla projektu, bo radny J. Kowalski mówił o negocjacjach. Ewidentnie widać z jednej strony apel społeczny, który wymagał badań socjologicznych i jasno powiedział, że nikt nie chce za darmo komunikacji dla dzieci. Dziś nie potrzeba żadnych badań. Wystarczy, że jest przekonanie, pewność i chęć.
Przyznał, że trudno powiedzieć, czy to jest dobre, żeby były bilety darmowe w niedziele. Można przyjąć, że to jest dobry pomysł na rozpoczęcie pewnych zmian, pewien krok, z którego będzie trudno radzie miasta i władzom wycofać się.
Można zaklinać rzeczywistość, natomiast komunikacja publiczna nie będzie miała szansy być zapełniona tak, jak w powszednie dni, ponieważ 90% osób dojeżdżających komunikacją do pracy dojeżdża też do szkoły. Jeśli te osoby nie robią tego, to autobusy i tak będą puste.
Przyznał, że na starówce w okresie jesienno – zimowym jest dostępna znacznie większa liczba miejsc parkingowych, a braki latem wynikają z sezonu turystycznego i to też nie jest argument za projektem uchwały.

p. P. Gulewski – przyznał, że nie pamięta już czasu, kiedy trzeba było pracować nad tak niedopracowanym projektem uchwały, tak bardzo źle uzasadnianym i argumentowanym, tak wyciągniętym w jednym celu. Takim projektem był apel dotyczący próby zlokalizowaniu portu przeładunkowego w centrum Torunia autorstwa PiS – u.
To jest projekt na tyle niedopracowany i nieodpowiedzialny, że gdyby dawano Oscary, to wnioskodawcy zgarnęliby je we wszystkich kategoriach.
W dyskusjach w ramach porozumienia programowego z prezydentem w sprawie rozwiązań systemowych dochodzono do wniosku, że trzeba przeprowadzić pogłębione analizy i zastanowić się nad kategorią zmian w komunikacji. Były pomysły biletów za złotówkę, biletów czasowych, jednak czekano na analizy i lepszy moment. Takie debaty były prowadzone w kontekście pomysłu SLD i zwolnienia z opłat uczniów.
Przyznał, że teraz nie ma oporów, żeby wrzucać pomysły co sesję i próbować je przeforsować tylko dlatego, że zbliżają się wybory samorządowe.

p. M. Jakubaszek – odniósł się do słów radnego B. Jóźwiaka, który powiedział, że to jest kosztowny projekt. Przyznał, że tak jest. Zwrócił uwagę, że to są koszty szacunkowe. Są też koszty, których nie jesteśmy w stanie przeliczyć na wartości finansowe i materialne. Czy można przeliczyć ochronę środowiska, zdrowie, hałas ? Oczywiście, że nie.
Wiedza wynikająca z bezpośredniego doświadczenia jest najlepszą odpowiedzią, czy sprawdza się rozwiązanie. Żadna ankieta i sondaże nie da takiej odpowiedzi.

p. B. Jóźwiak – przypomniał, że w wojskowości jest pojęcie rozpoznania walką i bojem. To jest najbardziej bolesne i kosztowne rozwiązanie i takim jest omawiany projekt uchwały.

p. M. Zaleski – poinformował, że w dni powszednie średnio dziennie z transportu publicznego korzysta niespełna 140 tys. osób, a w niedziele 55 tys. osób. Ilości kursów i autobusów na trasach jest dostosowana w niedzielnym rozkładzie jazdy.

Pojawiła się wątpliwość dotycząca negocjacji. One dotyczyły tylko tego, żeby jak najmniej pieniędzy wydać na coś, co jest eksperymentem w tym przypadku. Ustalono zakres i czas rozwiązań niedzielnych.
Przypomniał, że pierwszy projekt uchwały dotyczył wszystkich niedziel od 1 lipca. Stanęło na czasie od 1 sierpnia i na niedzielach niehandlowych. To jest wynik negocjacji.
Wyjaśnił, dlaczego przychylił się do projektu. Wnioskodawcy uwzględnili wniosek, który prezydent uznał za zasadny, tzn. jeśli ma być zwolnienie z opłat jednorazowych, to powinny być także obniżone proporcjonalnie opłaty za bilety długoterminowe. Po to utworzono system biletów długookresowych, aby system preferencji był wyraźny i odczuwalny, aby ludzie chętniej kupowali bilety długookresowe, znacznie tańsze, które wiążą pasażera z przewoźnikiem.
Przyznał, że jest zwolennikiem podejmowania decyzji raz na jakiś czas. Zwykle ten moment to przełom roku. Pół roku temu była dyskusja o cenach biletów w mieście i sposobie korzystania z transportu publicznego.
Stwierdził, że przedstawiony pomysł jest o tyle interesujący, że trafia w nową rzeczywistość i nieco inny standard korzystania przez mieszkańców miasta z niedzielnego czasu. Mniej będziemy jeździli do sklepów samochodami, więcej będzie wolnego czasu na przyjemności i relaks. Kuszącym aspektem projektu było to, że ma to być działanie o charakterze sondażowym, a więc nie mówimy, że to będzie w Toruniu przez najbliższe lata, tylko mówimy, że sprawdźmy i zobaczmy. Mamy mechanizmy, jakim jest 1/3 kasowników liczących pasażerów, a w przyszłości będzie więcej, bo kupowane są kolejne partie pojazdów, więc będzie możliwość kontroli kasowanych biletów. W niedzielę nie będzie kasowania biletów, ale będzie możliwość skorzystania z firm, które kontrolują bilety.
Można powiedzieć, że to niefortunny czas, bo zbliżają się wybory, ale każdy czas w działalności samorządu jest niefortunny, bo nigdy nie ma takiego czasu, że coś nie wchodzi w kolizję.
Przypomniał, że dotąd ścierały się poglądy, bo radni mówili, dlaczego nie inne dni tygodnia. To wszystko było na zasadzie szukania rozwiązań, bo widać, że radni chcą szukać rozwiązania.
Prezydent ocenił, że to rozwiązanie mogliby radni zaakceptować i potraktować wspólnie jako własne. To rozwiązanie jest w perspektywie możliwości finansowych miasta i późniejszego wyciągnięcia wniosków. Wyciągnięcie wniosków będzie możliwe dopiero 2-3 miesiącach po zakończeniu obowiązującego okresu trwania uchwały, ale to dobrze, bo od listopada będzie działała rada miasta w nowym składzie. Pewnie będzie czas na ocenę projektu, gdyby był zamiar wydłużenia go np. na cały rok. Projekt będzie zakończony do końca roku, potem czas na analizę i dyskusję, i decyzja, co dalej z tym rozwiązaniem zrobić.
Przyznał, że była ważna warstwa ekonomiczna. Koszty utrzymania transportu w br. będą wyższe. Wynika to z warunków płacowych, ilości osób zatrudnionych, zarząd zobowiązał się do poprawy warunków płacowych. Druga sprawa to rosnące ceny ropy. Słabiej rośnie cena energii elektrycznej. To wszystko wchodzi w koszty.
Zapewnił, że zaproponowane rozwiązanie jest bezpieczne finansowo dla miasta i ekonomicznie przemyślane. Zawsze jest jakiś potencjał rezerwy w budżecie i do tego potencjału sięga się, więc nie ma obawy, że będzie to skutkowało zmianami w innych pozycjach budżetowych.
Zapewnił, że jeśli radni podejmą uchwałę, to wpisze się to we wspólne działanie w br. i pokaże transport publiczny, który nie jest sztywny. To jest sprawdzenie jednego z rozwiązań, które może otworzyć jakąś perspektywę myślenia w kolejnych latach. Perspektywa myślenia o opłatach w miastach jest różnorodna, więc może warto samemu sprawdzić w praktyce, jak to będzie wyglądało w wariancie części bezpłatnych przejazdów.
Przypomniał, że 60% osób uprawnionych jest w Toruniu do darmowych i ulgowych przejazdów. Zapewnił, że nie ma obaw co do jakości ekonomicznej i organizacyjnej po przyjęciu uchwały.

Potwierdził, że jeśli radni uznają, że akceptują projekt, to nie będzie żadnych zagrożeń dla budżetu i organizacji transportu publicznego w mieście.

p. J. Beszczyński – poprosił o 5 min. przerwy dla klubu radnych Czas Gospodarzy.

p. M. Czyżniewski – ogłosił przerwę.

Po przerwie.

p. J. Beszczyński – przyznał, że to jest uchwała, która w ostatnim roku wzbudziła najwięcej emocji. Poinformował, że klub CzG będzie głosował bez przekonania do tej uchwały. Wyraził nadzieję, że to jest ostatni raz, kiedy radni są w ten sposób zaskakiwani. W uchwale powinno być napisane, że obowiązuje od 1 sierpnia do wyborów, bo temu to służy. Każdy chce się podlizać wyborcom, bo to jest szczególny okres.

p. K. Wojtasik – poinformował, że klub radnych PiS realizuje prośby i postulaty mieszkańców Torunia.

p. M. Krużewski – zgodził się z głosami przedmówców, że to jest prawdopodobnie wrzutka wyborcza. To nie jest eksperyment, bo trzeba byłoby określić jego cele. Radni PiS w wyniku negocjacji z prezydentem powiedzieli, że będą darmowe przejazdy w niedziele. Przyszła rada i prezydent nie cofnie tego, ponieważ pewne przywileje trwają.
Przyszły eksperyment w ogóle zamknie dyskusję, czy dzieci i młodzież mają jeździć za darmo, czy mają być wszystkie niedziele, czy zrezygnować z sobót.
Przyznał, że chciał doczekać się debaty o komunikacji, która byłaby nie tylko kosztotwórczym elementem w budżecie, ale kształtującym miasto. Zwolnienia czynione *ad hoc* niczemu nie służą. Przyznał, że nie ma nic przeciwko, żeby system był w całości bezpłatny dla wszystkich, ale to trzeba jasno sobie powiedzieć, kto ma za to zapłacić i, że to kosztuje.

p. B. Królikowska – Ziemkiewicz – podziękowała prezydentowi za zabrany głos, bo nieraz niektóre rzeczy rodzą się długo i w bólach. Przypomniała, że wniosek jest PiS – u, ale to będzie decyzja całej rady.

p. Ł. Walkusz – stwierdził, że ma kompromisową propozycję. To jest eksperyment, który ma kosztować wszystkich 600 tys. zł. Czy nie ma innych ważniejszych potrzeb, na które można wydać te pieniądze, bo ludzie czasem latami czekają na ulice. Zaproponował wnioskodawcom złożenie tego projektu do kolejnej edycji budżetu partycypacyjnego. Mieszkańcy będą mieli możliwość przegłosowania tego i wtedy będzie wiadomo, czy tego chcą mieszkańcy.

II czytanie

Pytań nie było.

p. M. Frąckiewicz – wyraził wątpliwości do kwoty 600 tys., zł, bo z tego, co podał dyrektor M. Kowallek, to 55 tys. jeździ w niedziele, więc nie wyjdzie ta kwota.
Wielu pytało na sali, dlaczego teraz ? Bo zbliżają się wybory. Ta uchwała to czysty populizm, wychodzący ku temu, żeby mieć lepszy wynik i pokazać, jak radni zadbali o potrzeby mieszkańców.
Inspiracją wcale nie były najpierw niedziele niehandlowe, bo wcześniej miały być wszystkie niedziele. W uzasadnieniu są napisane dziwne rzeczy, że ludzie będą chodzili do parku. W niedzielę wypoczywa się, a nie jeździ tramwajem czy autobusem.
Przypomniał, że w październiku 2016 r. grupa mieszkańców z inspiracji SLD złożyła projekt uchwały do RMT o bezpłatnych przejazdach dla młodzieży szkół podstawowych. Wielu radnych było wówczas przychylnych, w tym radni PiS –u, że nie jest to pomysł zły, że trzeba to zbadać. I co się stało ? Przebadali, że nie młodzież, ale bezpłatne niedziele trzeba wprowadzić, bo jest taki czas, kiedy to trzeba zrobić.

Prezydent mówi, że sprawdzimy i zobaczymy. Dlaczego nie zrobiono tego, gdy była dyskusja o bezpłatnych biletach dla młodzieży szkolnej ? Wyraził spokój o budżet, który jest zawsze dobrze kierowany przez prezydenta i na pewno ta uchwała nie zachwieje budżetem (*dalsza część wypowiedzi poza mikrofonem).*
Poinformował, że w imieniu radnych M. Olszty – Bloch, Pawła Wiśniewskiego, Sylwii Kowalskiej, Jakuba Gołębiewskiego, Ł. Walkusza i M. Krużewskiego składa poprawkę do projektu uchwały. W tytule zmienia się niedziele niehandlowe na wszystkie niedziele. Wprowadza się § 2 o brzmieniu: od 01.09.2018 r. do 30.06.2019 r. dla uczniów szkół podstawowych wprowadza się bezpłatne przejazdy komunikacją miejską. Pkt 3 – wprowadza się paragraf o brzmieniu, że wprowadza się poprawkę do załącznika uchwały nr 747 dzieci od urodzenia do ukończenia szkoły podstawowej jeżdżą bezpłatnie.
Wskazał, że w Warszawie wprowadzono takie rozwiązanie i po roku okazało się, że nie ma strat dla tamtejszego przedsiębiorstwa komunikacji, a jest większy wpływ, bo rodzice wożą dzieci komunikacją miejską i kupują dla siebie bilety. Poprosił o przemyślenie propozycji.

p. M. Jakubaszek – przyznał, że to jest projekt zaskakujący, bo wcześniej nie było informacji od radnych, jak kluby będą głosować. Pytanie do pani skarbnik, czy faktycznie jest tak, jak twierdzi radny M. Frąckiewicz, że nie nadwyręży to budżetu, czy przekroczymy granicę, której pani skarbnik stara się strzec.

p. M. Frąckiewicz – przypomniał, że nie mówił, że budżet nie będzie nie naruszony, ale że prezydent poradzi sobie z tymi zadaniami, które wyznaczyła rada miasta do realizacji, nawet wtedy, gdy zostanie przyjęta zgłoszona wcześniej poprawka.

p. M. Czyżniewski – ogłosił przerwę do godz. 16.50.

Po przerwie.

p. M. Czyżniewski – przypomniał, że zgodnie z art. 240 ust. 2 ustawy z 27.08.2009 r. o finansach publicznych bez zgody zarządu jst organ stanowiący samorządu jst nie może wprowadzić zmian powodujących zmniejszenie dochodów lub zwiększenie wydatków i jednocześnie zwiększenie deficytu budżetu jst. Poinformował, że nie przedłoży zgłoszonej poprawki pod głosowanie.

p. B. Jóźwiak – poprosił o 10 min. przerwy dla klubu radnych PO.

p. M. Czyżniewski – ogłosił przerwę.

Po przerwie.

p. M. Frąckiewicz – poprosił o odczytanie opinii prezydenta oraz opinię doradcy prawnego rady ws. złożonej poprawki.

p. M. Czyżniewski – poinformował, że radni otrzymali 4 stronicową opinię prezydenta. Konkluzja jest taka, że *mając na względzie fakt, iż postulat zawarty w druku nr 1064 jest kolejnym wnioskiem dotyczącym wprowadzenia w Toruniu bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską dedykowanych wybranym grupom lub wszystkim pasażerom skłonny jestem zaakceptować przedstawioną przez klub radnych PiS propozycję autopoprawki polegającą na wprowadzeniu bezpłatnych przejazdów w niedzielę z zakazem handlu w okresie od sierpnia do grudnia br. wraz z odpowiednim, ok 6% obniżeniem cen biletów długookresowych. Skutek finansowy wprowadzenia tej ulgi oszacowany został jako utrata w br. ok. 610 tys. zł z dochodów do budżetu miasta. Powyższa akceptacja wynika z faktu, iż proponowana ulga ma charakter wyłącznie czasowy. Czasowych charakter ulgi pozwoli, bez przesądzania o skutkach finansowych w kolejnych latach, na zweryfikowanie, czy stosowanie tego typu przywileju w rzeczywisty sposób przekłada się na zwiększenie potoków pasażerskich.*

p. M. Frąckiewicz – zapytał, na ile stwierdzenie „skłonny jestem”, jest określeniem, że „akceptuję”?

p. M. Czyżniewski – poinformował, że prezydent potwierdził swoją zgodę na zwiększenie wydatków i deficytu w związku z drukiem nr 1064.

p. M. Zaleski – wyjaśnił, że pozytywnie opiniuje projekt uchwały przygotowany przez klub PiS z autopoprawkami. Stwierdził, że nie widzi możliwości przedstawienia skutków poprawki zgłoszonej przez radnego M. Frąckiewicza, a tym samym to nie mieści się w kategoriach odpowiedzialności finansowej za miasto. To jest niemożliwe i byłby to brak odpowiedzialności. Skutki byłyby kilkukrotnie wyższe niż skutki projektu PiS. Przypomniał, że to sięgałoby także przyszłego roku. Poinformował, że nie może wyrazić na to zgody.
Przyznał, że gdyby to był tylko pkt 1, to pewnie przy 15 minutowej przerwie można byłoby się tym zająć, natomiast pkt. 2 i 3 uniemożliwiają pozytywną opinię.

p. M. Cichowicz – oświadczył, że chciałby zapytać doradcę prawnego rady, czy rada nie powinna tego przegłosować, bo doradca prawny zawsze mówił, że to rada podejmuje decyzje, co głosować, a przewodniczący jest od prowadzenia obrad.

p. M. Czyżniewski – poprosił o wyjaśnienie doradcę prawnego rady.

p. M. Krystek – wyjaśnił, że rada jest suwerenem, ale jeśli jest coś niezgodne z prawem, to przewodniczący nie powinien poddać tego pod głosowanie, ale do radnych należy decyzja.

p. M. Frąckiewicz – stwierdził, że organem nadzorczym dla rady miasta jest wojewoda. Jeśli przewodniczący podda pod głosowanie poprawkę, a wojewoda stwierdzi, że zostało naruszone prawo, to uchyli uchwałę.

p. M. Czyżniewski – oświadczył, że nie może tego zrobić, skoro jest świadomość działania niezgodnie z prawem.

GŁOSOWANIE:

Uchwała według druku nr 1064 z autopoprawką. Wynik głosowania: 12 – 12 – 0. Uchwała nie została podjęta.

XXIII. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi z dnia 4 kwietnia 2018r. na Dyrektora Miejskiego Zarządu Dróg w Toruniu - DRUK NR 1069.

XXIV. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi z dnia 12 maja 2018r. - DRUK NR 1086.

p. M. Frąckiewicz – przedstawił projekty uchwał.

Pytań i dyskusji nie było.

GŁOSOWANIE:

Uchwała według druku nr 1069. Wynik głosowania: 21 – 0 – 0. Uchwała została podjęta (uchwała nr 886/18).

Uchwała według druku nr 1086. Wynik głosowania: 21 – 0 – 0. Uchwała została podjęta (uchwała nr 887/18).

XXV. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego miasta Torunia oraz sprawozdania z wykonania budżetu miasta Torunia za rok 2017 - DRUK NR 1075.

XXVI. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie udzielenia absolutorium Prezydentowi Miasta Torunia z tytułu wykonania budżetu miasta Torunia za rok 2017 - DRUK NR 1076.

p. M. Czyżniewski – przedstawił przebieg procedury absolutoryjnej.

Panie i Panowie Radni, Panie Prezydencie,

Zanim udzielę głosu panu prezydentowi i przewodniczącemu komisji rewizyjnej, chciałbym przybliżyć procedurę absolutoryjną:

Prezydent miasta realizując postanowienia art. 267 ustawy o finansach publicznych 29 marca 2018r. złożył do Rady Miasta sprawozdanie z wykonania budżetu za 2017r. wraz z informacją o stanie mienia Gminy Miasta Toruń według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r.

Ponadto stosownie do postanowień ww. ustawy prezydent złożył:

1. sprawozdanie z wykonania planów finansowych za 2017 rok samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej - 9 marca 2018r.,

2. sprawozdanie z przebiegu wykonania planów finansowych za 2017 rok nadzorowanych przez gminę instytucji kultury – 29 marca 2018r.

Wypełniając dyspozycję § 57 ust. 2 Statutu Gminy przewodniczący rady w porozumieniu z prezydentem i przewodniczącym komisji rewizyjnej ustalił harmonogram prac nad rozpatrywaniem sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2017.

Regionalna Izba Obrachunkowa 18 kwietnia 2018r. przedłożyła uchwałę nr 1/S/2018 Składu Orzekającego z 17 kwietnia 2018r. w sprawie opinii o przedłożonym przez Prezydenta Miasta Torunia sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2017 r. wraz z informacją o stanie mienia Gminy Miasta Toruń wg stanu na dzień 31 grudnia 2017r. Opinia jest pozytywna.

Zgodnie z ustalonym harmonogramem komisje merytoryczne rady miasta odbyły posiedzenia, na których zaopiniowały sprawozdanie z wykonania budżetu miasta za 2017r. w zakresie swoich kompetencji. Wszystkie opinie są pozytywne, bez uwag.

Następnie, zgodnie z treścią art. 270 ustawy o finansach publicznych 23 maja 2018 r. wpłynęło do Rady Miasta sprawozdanie finansowe Gminy Miasta Toruń za 2017 rok wraz z opinią i raportem niezależnego biegłego rewidenta z badania tegoż sprawozdania z 15 maja 2018r.

6 czerwca 2018r. odbyło się posiedzenie Komisji Rewizyjnej, która rozpatrzyła sprawozdanie finansowe, sprawozdanie z wykonania budżetu wraz z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej o tym sprawozdaniu, informację o stanie mienia Gminy Miasta Toruń wg stanu na dzień 31 grudnia 2017r. oraz opinię biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego.

Komisja Rewizyjna przygotowała projekt uchwały w sprawie udzielenia absolutorium Prezydentowi Miasta Torunia z tytułu wykonania budżetu miasta Torunia za rok 2017 i wraz z całą związaną z tym dokumentacją przekazała do Regionalnej Izby Obrachunkowej. 12 czerwca 2018r. Regionalna Izba Obrachunkowa wydała opinię pozytywną do przedłożonego wniosku Komisji Rewizyjnej o udzielenie absolutorium Prezydentowi Miasta Torunia za rok 2017.

Realizując ww. postanowienia rozpatrzymy wspólnie dwa projekty uchwał:

1. w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego miasta Torunia oraz sprawozdania z wykonania budżetu miasta Torunia za rok 2017 według druku nr 1075.

2. w sprawie udzielenia absolutorium Prezydentowi Miasta Torunia z tytułu wykonania budżetu miasta Torunia za rok 2017 według druku nr 1076.

Poprosił prezydenta miasta o przedstawienie sprawozdania z wykonania budżetu miasta Torunia za rok 2017.

Prezentację przedstawiła Skarbnik Miasta Torunia Magdalen Flisykowska-Kacprowicz.

p. M. Flisykowska – Kacprowicz – przedstawiła sprawozdanie z wykonania budżetu w formie prezentacji.

p. M. Czyżniewski – poprosił przewodniczącego Komisji Rewizyjnej o poinformowanie o pracach Komisji związanych z procedurą absolutoryjną, a następnie o przedstawienie projektów uchwał wg druków o numerach 1075 i 1076.

p. M. Frąckiewicz – poinformował o pracach komisji rewizyjnej związanych z procedurą absolutoryjną oraz przedstawił projekty uchwał wg druków o numerach 1075 i 1076.
W dniu 6 czerwca 2018 r. odbyło się posiedzenie Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Torunia, która rozpatrzyła sprawozdanie finansowe, sprawozdanie z wykonania budżetu wraz z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej o tym sprawozdaniu, informację o stanie mienia komunalnego oraz opinię biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego miasta Torunia za 2017 rok.
Komisja Rewizyjna Rady Miasta Torunia pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie finansowe miasta Torunia oraz sprawozdanie z wykonania budżetu miasta Torunia za 2017 rok stosunkiem głosów: 6/0/1 – uchwała nr 34 Komisji i podjęła decyzję o wystąpieniu do Rady Miasta Torunia z wnioskiem o udzielenie absolutorium Prezydentowi Miasta Torunia z tytułu wykonania budżetu za rok 2017 – uchwała nr 35 – wynik głosowania: 6/0/1.
Komisja przygotowała wniosek o udzielenie absolutorium prezydentowi miasta, który wraz z projektem uchwały w sprawie udzielenia absolutorium Prezydentowi Miasta Torunia z tytułu wykonania budżetu miasta Torunia za rok 2017 przekazała do Regionalnej Izby Obrachunkowej. W dniu 12 czerwca 2018r. Regionalna Izba Obrachunkowa wydała opinię pozytywną do przedłożonego wniosku – uchwała nr 6/Kr/2018 Składu Orzekającego RIO Nr 14 w Bydgoszczy.
Następnie, zgodnie z procedurą i terminami wynikającymi z przepisów ustawy o finansach, publicznych organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego podejmuje uchwałę w sprawie absolutorium dla prezydenta nie później niż dnia 30 czerwca roku następującego po roku budżetowym. Dlatego też sesja rady miasta poświęcona realizacji tego obowiązku została zaplanowana na dzień dzisiejszy tj. 21 czerwca 2018r.
Poprosił radnych o przyjęcie projektów uchwał Komisji Rewizyjnej:

- w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego miasta Torunia oraz sprawozdania z wykonania budżetu miasta Torunia za rok 2017 – według druku nr 1075

oraz

- w sprawie udzielenia absolutorium Prezydentowi Miasta Torunia z tytułu wykonania budżetu miasta Torunia za rok 2017 – według druku nr 1076.

p. M. Czyżniewski – poinformował, że pytania i dyskusja będą dotyczyły obu projektów uchwał. Poprosił, aby wystąpienia przedstawicieli klubów dotyczyły obydwu projektów uchwał.

Informacja dla radnych przed głosowaniem:

Uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 28a ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym – uchwałę w sprawie absolutorium rada gminy podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady.

Natomiast § 55 ust. 3 Regulaminu Rady Miasta Torunia brzmi następująco: „bezwzględna większość głosów ustawowego składy rady – wniosek uważa się za uchwalony, gdy liczba oddanych za nim głosów jest większa niż połowa ustawowego składu rady.”

Pytań nie było.

Dyskusja:

p. M. Cichowicz – zabrał głos w imieniu klubu radych Czas Mieszkańców.

Nasze wystąpienia przy okazji przyjmowania budżetu i sprawozdania z jego wykonania miały różny charakter. Czasami szczegółowo odnosiliśmy się do liczb zawartych w tych dokumentach, ale jak patrzeć na rozliczenie budżetu, gdy wielokrotnie w ciągu roku rada go zmienia ? Wiele razy mówiliśmy o szkodliwości niektórych przegłosowywanych rozwiązań. Staraliśmy się pokazywać, jak wiele przyjętych czy zrealizowanych rozwiązań jest nieefektywnych, służących tylko wybrańcom, czy też negatywnie wpływających na cały Toruń, poszczególne osiedla czy lokalne społeczności. To już robiliśmy. Dzisiaj chcemy się skupić tylko na trzech aspektach działań prezydenta.

1. Szosa Chełmińska jako przykład inwestycji, która nie powinna się zdarzyć,
2. Rower miejski,
3. Nadzór nad powierzonym mieniem i ochrona interesów torunian.

1. Szosa Chełmińska, to dzisiaj największa inwestycja drogowa. Ulica, która zamiast być ulicą międzyosiedlową staje się „trasą szybkiego ruchu”. Szybkiego tylko pomiędzy skrzyżowaniami, bo tutaj długie proste odcinki zachęcają do szybkiej jazdy. Z nielicznymi przejściami dla pieszych, przez co staje się barierą urbanistyczną.
Jak można realizować tak wielką arterię, gdy okazuje się w trakcie budowy, że ulica ta świetnie funkcjonuje w czasie budowy z maleńkim tymczasowym rondem na skrzyżowaniu z ulicą Żwirki i Wigury? Po co nam taka rozdmuchana inwestycja skoro jeździ po niej podobna ilość pojazdów jak po przytoczonej ul. Żwirki i Wigury?
Przypominam że tego typu drogi w Toruniu są miejscem licznych tragedii, śmierci pieszych na przejściach dla pieszych. Ilość takich zdarzeń w naszym mieście jest zbyt duża. Nawet jedno takie zdarzenie nie może być akceptowalne. Dlatego również przy tej okazji powtarzamy, że infrastruktura musi wymuszać zachowania poprawiające bezpieczeństwo pieszych, rowerzystów i kierowców.
Ulica ta staje się asfaltowo - betonową pustynią pozbawioną drzew i zieleni. Oczywiście w projekcie zieleni jest nawet dużo, ale silne słońce, wiatr i brak kompetentnego nadzoru pozbawi nas tej namiastki zieleni, która miała kompensować zniszczone drzewa. Mieszkańcy będą cierpieć na tej pustyni, bo temperatury tutaj będą o kilkanaście stopni wyższe niż na ulicach z drzewami.
Skupiamy się jednak na tym co prezydent przedstawiał zawsze jako swój atut. Umiejętność dobrego przygotowania inwestycji. Czy rzeczywiście możemy się zgodzić z takim zdaniem, że inwestycja ta jest dobrze przygotowana? Jak można budowę niezbyt długiej ulicy rozpisywać na 2 sezony budowlane? Jak można pozwalać na jej przedłużenie? Czy chodzi tutaj tylko o efekt przedwyborczego sukcesu, czy też akceptację działań wielokrotnie sprawdzonego partnera, który nie jedną inwestycję dla Torunia wykonywał? Czy to jedyna inwestycja, której termin realizacji jest zagrożony? Niestety nie. Budowa nowego wiaduktu na ul. Łódzkiej również sprawia wykonawcy, ale przede wszystkim nam mieszkańcom liczne kłopoty. I znowu nie chodzi o to, aby nie akceptować krótkotrwałych utrudnień związanych z inwestycją, ale jej przedłużanie nie jest akceptowalne przez mieszkańców.

2. Ogromną porażką Torunia, której korzenie sięgają 2017 r. jest rower miejski.

Ta forma transportu miejskiego spotkała się z bardzo dobrym przyjęciem mieszkańców i goszczących w Toruniu przyjezdnych. Niestety do dzisiaj Toruń nie ma ani jednego roweru miejskiego. Ta kompromitacja obciąża Prezydenta, bo to on odpowiada za pracę wszystkich osób pracujących w urzędzie i jego jednostkach.

3. Czy Michał Zaleski jest dobrym prezydentem dbającym o każdą powierzoną mu złotówkę w budżecie Torunia?

Spójrzmy na postawę prezydenta wobec realizacji najlepiej przygotowanej toruńskiej inwestycji, czyli nowego mostu drogowego wraz z drogami dojazdowymi. Nierozerwalnym elementem tej inwestycji były działania kompensacyjne i izolacyjne, które miały odbudować masę zieloną zniszczoną przez tą inwestycję miedzy innymi w obszarze Natura 2000. Na podstawie decyzji środowiskowej, projektu zieleni, szczegółowych specyfikacji technicznych i podpisanych umów miano posadzić wzdłuż niej 1771 drzew. Drzewa te zostały szczegółowo określone w stosownych dokumentach. Najciekawszy był parametr literalnie odnoszący się do wielkości bryły korzeniowej. Bryła ta była zaskakująco duża, bo wynosiła aż 1,2 metra.
Od 2015 roku podnosimy tą sprawę zadając pytania, składając interpelacje, inicjujemy kontrolę KR czy składamy wnioski w sprawie przeprowadzenia kontroli w sprawie prawidłowości przeprowadzenia tej części inwestycji.
Radny wskazał, że 80% na 1771 drzew uschło lub zostało zniszczone. Przypomniał, że 2 tygodnie temu klub Czas Mieszkańców zorganizował na trasie mostowej konferencję, żeby pokazać zjawisko i dać szansę prezydentowi na reakcję.
Zacytował odpowiedź dyrektora MZD: *drzewa, które nie przyjęły się, podlegają wymianie przez wykonawcę w ramach gwarancji. Miasto z tego tytułu nie poniosło i nie poniesie żadnych dodatkowych kosztów.*
Z tej wypowiedzi można wysnuć wniosek, że gdyby wystąpiły uszkodzenia mostu, dziury w moście, które wymusiłyby zamknięcie tej przeprawy w związku z naprawami gwarancyjnymi, to prezydent również zaakceptowałby sytuację, że wykonawca może na 5 lat zamknąć most, aby w ramach gwarancji bez dodatkowych kosztów naprawiać most. Albo jeszcze dodatkowo cieszyć się, że gwarancje na prac wykonywane w okresie 5 lat dodatkowo są przedłużone o 5 lat, które wykonawca przeznaczy na dalsze naprawy mostu.
Zieleń jest tak samo istotnym elementem jak beton i stal. Na konferencji prasowej pokazano, że wszystkie drzewa oprócz kilkunastu topól są niezgodne z dokumentami przetargowymi. Oprócz tego pojawiają się dokumenty poświadczające nieprawdę. Nie doprowadziło to do żadnych realnych działań prezydenta. Posadzenie tych drzew było spowodowane nakazem wykonania decyzji środowiskowej wydanej przez wojewodę kujawsko – pomorskiego, zmienianą przez generalnego dyrektora ochrony środowiska. Był to nakaz CUPT, który był dysponentem pieniędzy, jak również ministra infrastruktury i UZP oraz wszystkich mieszkańców, którzy oczekiwali wysokiej jakości zieleni.
Na dzisiejszej sesji Rady Miasta Torunia będziemy głosować przeciwko udzieleniu prezydentowi absolutorium ze względu na to, że nie podejmuje żadnych działań, aby wymusić na zwycięscy przetargu należytego wykonania kontraktu. Jest to działanie przeciwko wszystkim mieszkańcom Torunia i przeciwko powierzonemu do zarządu mieniu naszego ukochanego Torunia.

p. B. Jóźwiak – zabrał głos w imieniu klubu radych PO.
Ocenił, że budżet był zrównoważony, łączy w sobie inwestycyjne zamierzenia i troskę o mieszkańców, czyli cele społeczne, tj. np. ochrona zdrowia czy zwiększenie liczby miejsc w przedszkolach.

Poinformował, że klub radnych PO będzie głosował za udzieleniem absolutorium prezydentowi z wykonania budżetu oraz za przyjęciem sprawozdania z wykonania budżetu za 2017 r.

p. W. Waczyński – zabrał głos w imieniu klubu radnych Czas Gospodarzy.
Wskazał, że jedna z ważniejszych rzeczy w budżecie na 2017 r. to zmniejszenie deficytu o 85 mln zł w stosunku do pierwotnego planu. Następna to uzyskanie wyższych niż planowano dochodów własnych o 19 mln zł, to przede wszystkim dotyczyło sprzedaży nieruchomości.
Podkreślił, że wydatki inwestycyjne wyniosły 185 mln zł. Ktoś mógłby powiedzieć, że to mało, bo plan zakładał wydatkowanie 280 mln zł. Zaznaczył, że to był trudny rok w branży budowlanej, stały wzrost cen materiałów, trudny rynek pracy, wzrastające oczekiwania pracowników co do wynagrodzeń spowodowały, że jednostki miejskie wielokrotnie ogłaszały postępowania przetargowe. W ich wyniku pojawiały się oferty przekraczające zaplanowane wydatki lub też nie było ich wcale. W 2017 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca Toruń wydał na inwestycje więcej niż inne miasta województwa, a także Łódź, Katowice, Poznań, Kraków.
Zauważył, że w 2017 r. zrealizowano wiele drobnych inwestycji służących poprawie jakości życia mieszkańców: drogi lokalne, chodniki, oświetlenie, miejsca rekreacji, place zabaw, nowe mieszkania komunalne. Można być dumnym, że Toruń jest zadbany, a drobne inwestycje docierają do najdalszych jego miejsc.
Przypomniał, że w ubr., służby miejskie sprawnie i szybko wdrożyły kolejną reformę systemu oświaty. W jej wyniku, czego obawiano się, nie zmniejszył się stan zatrudnienia w oświacie. W tej sferze wydano o 9 mln zł więcej. Utworzono ponad 300 miejsc opieki przedszkolnej. Kontynuowano rozpoczęty w 2016 r. program poprawy bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów poprzez budowę sygnalizacji świetlnych, montaż tzw. kocich oczek, doświetlenie przejść dla pieszych. Podjęto działania na rzecz poprawy jakości powietrza, w tym zakup drona z aparaturą pomiarową do badania jakości powietrza, udzielono dotacji na wymianę źródeł niskiej emisji, systematycznie zwiększano dostęp do programów zdrowotnych, zrealizowano wiele imprez sportowych i kulturalnych promujących miasto. Na te działania nie można patrzeć tylko poprzez pryzmat wydatków, ale poprzez celowość, a celem była jakość życia mieszkańców miasta.
Poinformował, że klub Czas Gospodarzy uważa, że ten cel jest realizowany konsekwentnie przez prezydenta, dlatego klub będzie głosował za przyjęciem sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2017 r. oraz za udzieleniem absolutorium prezydentowi miasta.

p. K. Wojtasik – zabrał głos w imieniu klubu radych PiS.
Przypomniał, że budżet na 2017 r. został przyjęty uchwałą 15.12.2016 r. z deficytem na poziomie 101 500 500 zł i dochodem prawie 1,1 mld zł.
Dzięki decyzjom wojewody M. Bogdanowicza, ówczesnego ministra rozwoju i finansów M. Morawieckiego poprzez zwiększenie dotacji z budżetu państwa, subwencji oświatowej, ale również pozyskaniu środków zewnętrznych przez miasto udało się zmniejszyć deficyt o ponad 60 mln zł. Zwiększono też dochody o ponad 4 mln zł, dochody na pomoc społeczną o ponad 26% z 19 do prawie 24 mln zł oraz świadczenia wychowawcze i rodzinne z 124 mln zł do prawie 150 mln zł, co daje wzrost o 21%. Zadowolenie budzi wzrost na edukacyjną opiekę wychowawczą, dzięki pozyskaniu środków z budżetu państwa z pierwotnego planowania na poziomie 5 tys. zł do 1 897 853 zł, w szkolnictwie zawodowym z 3 646 920 zł do prawie 5 mln zł. Zwiększono wydatki na przedszkola z 50 mln zł do 54 mln zł. Tym samym zaoszczędzono 0,5 mln zł na wydatkach bieżących.
Bardzo pozytywnym jest wzrost wynagrodzeń o prawie 1 mln zł dla nauczycieli i pracowników administracyjnych szkół licealnych i ponad 500 tys. zł dla nauczycieli szkół zawodowych. Z tendencją zwyżkową mamy do czynienia w szkołach zawodowych, specjalnych oraz na wyżywieniu w stołówkach szkolnych i przedszkolnych. Zwiększono wydatki inwestycyjne w ochronie zdrowia z 850 tys. zł do ponad 3 mln zł, za co został zakupiony sprzęt w celu

zapewnienia ochrony zdrowia mieszkańcom. Zwiększono również pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym z 0,5 do ponad 2 mln zł, z czego dofinansowanie z budżetu państwa wynosiło 1 811 659 zł i stanowiło 80% dofinansowania.
Można wymieniać przebudowy ulic, np. przebudowa ul. Wiślanej z wiaduktem tzw. krowim mostkiem, przeniesienie siedziby harcerzy na pl. św. Katarzyny. Wyraził ukłony dla wiceprzewodniczącego M. Jakubaszka, który skutecznie reprezentował postulat klubu radnych PiS. Inne rzeczy to budowa miejsc parkingowych, progów zwalniających, ławek, uporządkowanie cmentarzy i parków, budowa basenów na Bydgoskim Przedmieściu i polityka historyczna, którą najlepiej reprezentował klub radnych PiS w radzie miasta i zgłaszał różne inicjatywy: remont szkół, sprawnie przeprowadzona dekomunizacja, koncepcja portu przeładunkowego i wzmocnienie bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych.
Wskazał, że są też inicjatywy, których nie udało się zrobić tj. remont ul. Gałczyńskiego i Włocławskiej, ale należy mówić o rzeczach, które udały się i które jednoczą. Zwrócił uwagę, że należy zintensyfikować prace nad rozwojem gospodarczym miasta.
Skierował słowa podziękowania do mieszkańców Torunia za to, że wybrali takich radnych, którzy starali się reprezentować jak najlepiej ich interesy, a tym samym mieli duży wpływ na kształtowanie budżetu. Podziękował radnym, którzy zasiadają w komisjach oraz podejmują osobiste interwencje, niestrudzenie i z zapałem reprezentowali interesy swoich wyborców. Wyraził przekonanie, że wspólna praca na rzecz miasta była wyzwaniem, ale również nauką kompromisu i godzenia interesów wyborców z możliwościami miasta. Obcowanie z radnymi i chęć przekonywania do swoich racji była nauką kompromisu.
Szczególne podziękowania skierował do radnej D. Zając, K. Żejmo – Wysockiej, kolegów radnych z PO B. Jóźwiaka, M. Rzymyszkiewicza, radnego M. Frąckiewicza, W. Waczyńskiego, oraz prof. dr. hab. M. Czyżniewskiego.
Podziękował najmniejszemu klubowi w RMT - Czasowi Mieszkańców. Często myśleliśmy tak samo, choć mieliśmy inne rozwiązanie problemu. Przeprosił, że nie zawsze wsłuchuje się w postulaty klubu CzM. Wyraził uznanie dla wiedzy i determinacji wiceprzewodniczącego M. Cichowicza w kwestiach drogownictwa i przyrody. Pozytywne wrażenie wywarła typowa dla PiS empatia radnej S. Kowalskiej i jej zaangażowanie w sprawy społeczne. Skierował słowa uznania za pracę w komisji rewitalizacji do radnej M. Olszty – Bloch.
Zaznaczył, że kolejny rok, tak jak i poprzedni, potwierdzają, że decyzja PiS o współpracy z prezydentem była i jest korzystna dla mieszkańców Torunia. Stwierdził, że M. Zaleski jest najlepszym prezydentem w województwie kujawsko – pomorskim, ale nie dlatego że w pozostałych miastach rządzą prezydenci z PO. Mówią o tym sondaże i ankiety. Podziękował zastępcom PMT: Z. Fiderewiczowi, że zawsze można było na niego liczyć w czasie nieobecności prezydenta, Z. Rasielewskiemu, A. Rakowiczowi za koordynowanie programu 500+ wprowadzonego przez PiS. Podziękował za merytoryczne uwagi, za pracę w komisji polityki społecznej i zdrowia oraz kultury i promocji. Podziękował dyrektorom, prezesom spółek miejskich, pracownikom UMT za pracę pod presją, wytrwałość i profesjonalizm. Wyraził przekonanie, że trud upoważnia do dumy z osiągnięć i zrealizowanych zadań i znajdzie odzwierciedlenie w zasłużonych podwyżkach. Obiecał, że radni PiS na pewno nie będą im przeciwni. Podziękował tym, których najrzadziej wymienia się, czyli pracujących w pocie czoła, mijających nas na ulicach, a mających znaczący wpływ na funkcjonowanie miasta. Te słowa skierował do pracowników dbających o ład i porządek w mieście, ogrodników, których kompozycje wzbudzają zachwyt, kierowców, którzy starają się dowieźć bezpiecznie i szybko do celu, choć czasami zdarzają się małe opóźnienia. Ci wszyscy zasługują na nie mniejszy podziw niż prezydent i jego podwładni. Bez tych ludzi Toruń nie byłby taki, jaki jest.
Podsumował, że klub PiS udzieli absolutorium PMT i zagłosuje za zatwierdzeniem sprawozdania z wykonania budżetu za 2017 r.

GŁOSOWANIE:

Uchwała według druku nr 1075. Wynik głosowania: 20 – 3 – 0. Uchwała została podjęta (uchwała nr 888/18).

Uchwała według druku nr 1076. Wynik głosowania: 20 – 3 – 0. Uchwała została podjęta (uchwała nr 889/18).

Oświadczenie

p. M. Zaleski – podziękował radnym za ocenę ubr., ocenę dobrą lub bardzo dobrą. Wynik głosowania znakomicie to potwierdził. Zapewnił, że praca wykonana w ubr. była pracą niezmiernie wielkiej liczby osób na rzecz budżetu miasta. Podziękował osobom zaangażowanym na rzecz budżetu miasta, tj. dyrektorom działów, jednostek organizacyjnych, pracownikom UMT, szefom spółek miejskich, zakładów, instytucji kultury, szkół, przedszkoli. Rok 2018 r. jest w biegu i niczego z tempa i efektywności pracy nie ubywa. Wiadomo, że trzeba potykać się o codzienne problemy, takie jak konieczność szukania dobrych rozwiązań wobec rosnących kosztów inwestycji, szukania dobrych rozwiązań w zakresie bieżącego funkcjonowania miasta.
Podziękował radzie miasta za wspólną pracę. To radni zapewniali stanowiące rozwiązania. Podziękował za wnikliwe i szczegółowe dyskusje w wielu punktach, za zgodę, gdy była możliwa, ale też za szukanie rozwiązań, gdy trzeba było do nich dochodzić.
Podziękował za udzielone absolutorium, za utrzymywanie dobrych relacji i współpracy. Słowa podziękowania skierował też do zastępców, skarbnika, i sekretarza miasta.

XXIII. Informacje Prezydenta, Przewodniczącego, inne:

XXIV. Zakończenie sesji.

p. M. Czyżniewski – zakończył 52. sesję Rady Miasta Torunia.

Protokół sporządził
Piotr Pyrek

Przewodniczący
Rady Miasta Torunia

Marcin Czyżniewski